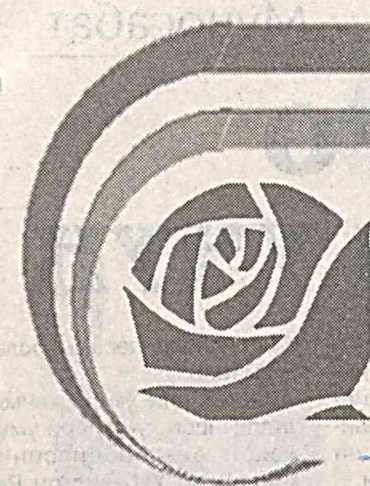

ADOLAT
SOTSIAL-DEMOKRATIK
PARTIYASI

Ижтимоий-сиёсий газета

adolat_gazeta@mail.ru

1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

САМИМИЙ ҚУТЛОВ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ
ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Мухтарам Ислам Абдуғаниевич,
Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг 63 йиллиги
муносабати билан йўллаётган самимий табрикларимни қабул
этайсиз.

Ушбу унутилмас кунда биз Ватаним фашизм балосидан
асраб қолган, бу йўлда мислсиз жасорат кўрсатган уруш
фахрийлари ва фронт ортида меҳнат қилган инсонлар олди-
да ҳурмат бажо келтирамиз. Уларнинг жасорати ва матонати,
бардоши ва ҳамжихатлиги мамлакатларимиз халқларининг
бугунги авлодлари учун ҳам муносиб намунадир.

Ишончим комилки, халқларимиз ўртасида қарор топган,
суронли уруш йилларида тобланган дўстлик бундан буён
ҳам Россия билан Ўзбекистон ўртасидаги стратегик шерик-
лик ва кўп қиррали ҳамкорлики янада ривожлантириш
учун мустақам замин бўлиб хизмат қилаверади.

Жаноби Олийлари, Улуғ Ватан уруши фахрийларига мус-
тақам соғлиқ ва фаровонлик, бутун Ўзбекистон халқига
тинчлик ва равақ тилаб билдирган эзгу тилакларимни
қабул қилгайсиз.

Эҳтиром ила,

Дмитрий МЕДВЕДЕВ,
Россия Федерацияси Президенти

Қарор ва ижро

ДАСТУРХОН МАЪМУРЛИГИ

ёхуд мамлакатимиз Президентининг бу йўлда
қабул қилган Фармони ҳамда Қарори ижроси
жойларда жадал кетаётгани ва пировардида,
аҳоли бандлиги таъминланаётгани хусусида

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг "Мева-
сабзавотчилик ва узумчи-
лик соҳасида иқтисодий
ислохотларни чуқурлаш-
тириш чора-тадбирлари
тўғрисида"ги Фармони
аҳоли фаровонлигини оши-
риш, одамлар дастурхони
тўқис, маъмур бўлиши йўли-
да ташланган (хусусан, бу-
гунги бозор шароитида) гоят
муҳим қадам бўлди. Шунинг-
дек, давлатимиз раҳбари-
нинг шу йил, 21 апрелдаги

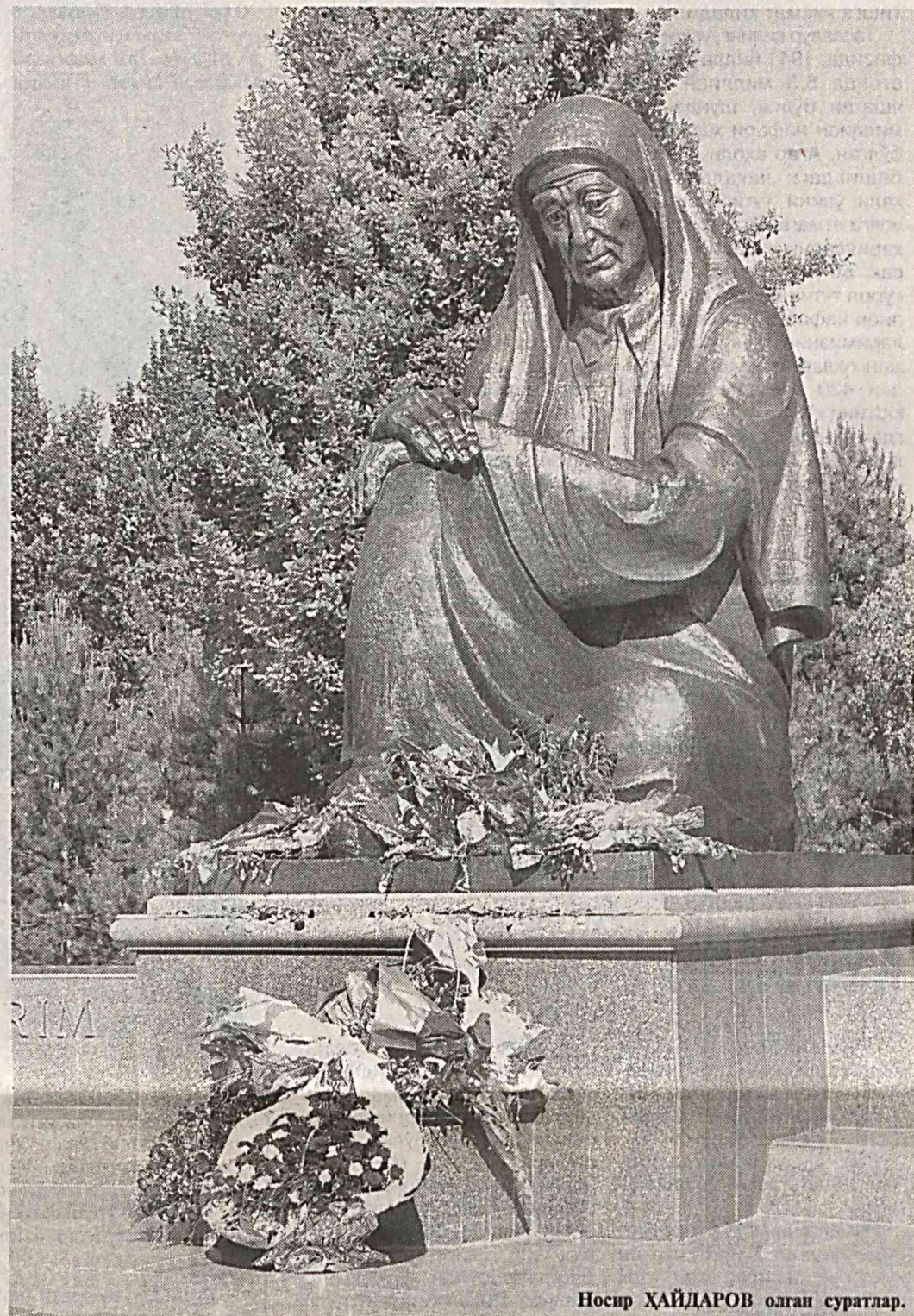
"Шахсий ёрдамчи, дех-
қон ва фермер хўжалик-
ларида чорва моллар
кўпайтиришни рағбат-
лантиришни кучайти-
риш ҳамда чорвачилик
маҳсулотлари ишлаб чи-
қаришни кенгайтириш
борасидаги қўшимча
чора-тадбирлар тўғри-
сида"ги Қарори бу бора-
да яна ҳам кенг йўл очи-
лишига имкон берди.

(Давоми 7-бетда).

Хотира ва қадрлаш — инсоният ақл-заковатининг
маънавий неъматидир, тирикликнинг азалий мезони.
Зеро, қалби саховат ва шафқатга тўла инсонларги-
на аждодларини хотирлайди, юрт келажаги, халқ
фаровонлиги йўлида меҳнат қилаётган фидойи ва-
тандошларини қадрлайди.

Шу маънода айтиш мумкинки, ҳар бир халқ ва миллат
фақатгина тарихий хотира билан тирик ва барҳаёт.
Бинобарин, мустақиллик йўлида, қолаверса, Иккинчи
жаҳон урушидаги тарихий ғалабани қўлга киритишда
жон олиб, жон берган минглаб ватандошларимиз,
фронт ортида тунни кунга улаб меҳнат қилган, бир бур-
да нонини ўзгалар билан баҳам кўрган бағри кенг хал-
қимиз матонати ва жасорати ҳеч қачон унутилмайди.

Носир ХАЙДАРОВ олган суратлар.

9 май — Хотира ва қадрлаш кунини

Юртбошимиз Фармони билан Хотира ва қадрлаш кунини деб ном олган
9 май мустақиллик йилларида инсон хотираси, қадрига нисбатан адо-
лат тикланган тарихий санага айланди.

ЭҲТИРОМНИНГ ЁРҚИН ИФОДАСИ

Эндиликда бу кун, бу санада халқимиз
уруш жангу жадалларида ўз юрти, Ватани ва
элдошларини, яқинларини ҳимоя қилиб
халқ булганларни эслади, улар хотираси-
ни ёд этади. Айни пайтда бутун мамлакатимиз
обру-эйтиборини юксалтиришга ҳисса
қўшаётган табарруқ кексалар хурматини ҳам
жойига қўйишдек фарзу қарзларини узади-
лар. Негаки, Хотира ҳам, Қадрлаш ҳам ин-
сон ақлу заковатининг ноёб неъматидир, улар
ҳеч қачон эскирмайдиган, абадул-абад ар-
доқли одамийлик мезонларидир.

Бу мувожаз тушунчалар замирида, шуб-
ҳасиз, инсонга, унинг ҳаёти, эрки, шаъни,
хотираси, қадр-қимматиға эҳтиром туйғуси,
эъзос, савоб, хайр-саховат каби эзгу амал-
ларга дахлдорлик ҳисси мужассам. Шунинг
учун ҳам халқимиз бу маънавий қадрият-
ларни неча-неча асрлардан буён улуглаб
қилади, уларни тинчликпарварлик, бағри-
кенглик, бунёдкорлик мақсадларига хизмат

қилдириш йўллари тутади. Ният битта:
бундай қадриятлар, эзгуликлар ва ғаросим-
лар мамлакатимиз фуқаролари маънавияти-
ни янада юксалтиришга, аввало, ёшлар тар-
биясига ижобий таъсир кўрсатиш, ота-она-
си, халқи ва Ватани олдидаги фарзандлик
бурчларини адо этишга мангу давлат этувчи
восита бўлиб қолишни таъминлашдир.

Хозир мен шу сўзларни қозоғга тушира-
яман-у, ҳаёлимга муҳтарам Президентимиз-
нинг айтиши шу борада 1999 йил 9 май
куни — Хотира ва қадрлаш кунини илк бор
нишонланган маросимда айтган сўзлари
ёдингга келди: "Хотира ва қадрлаш кунини
деган тушунча гоят теран маънога эга. Бу
фақат фашизм балосига қарши жангу жа-
далларда қатнашган, она-юрт ҳимояси учун
умрини бахш этган кишиларни шарафлаш
дегани эмас..."

(Давоми 2-бетда).

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида Ўзбекистон "Адолат" со-
циал-демократик партияси ҳамда "Фидокорлар" МДП фракция-
ларининг қўшма йиғилиши бўлиб ўтди.

ФРАКЦИЯ:

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

Йиғилишда дастлаб дав-
латимиз раҳбарининг "Инсон
ҳуқуқлари Умумжаҳон декла-
рацияси қабул қилинганли-
гининг 60 йиллигига бағиш-
ланган тадбирлар дастури
тўғрисида"ги Фармони муҳо-
кама қилинди. Фармон иж-
росини таъминлаш юзасидан
ҳар иккала фракция аъзолари
олдида турган долзарб
вазифалар тўғрисида фикр
алмашилди. Таъкидландики,
истиклол йилларида мамла-
катимиз инсон ҳуқуқлари
бўйича 60 та асосий халқаро
ҳужжатга қўшилди. БМТ то-
монидан бу соҳада қабул
қилинган олти асосий халқ-
қаро шартнома қатнашчиси-
га айланган. Шулардан Ин-
сон ҳуқуқлари Умумжаҳон
декларацияси давлатимиз
мустақилликка эришганидан
кейин қўшилган дастлабки
халқаро ҳуқуқий ҳужжат
хисобланади. Қўриб тури-
бдики, демократик
ҳуқуқий давлат, кучли фуқаро-
лик жамияти барпо этиш
йўли танланган Ўзбекистон-
да инсон ҳуқуқлари ва ман-
фаатларини ҳимоя қилиш энг
устувор вазифа этиб белги-
ланган. Бу вазифани тўла-
қонли адо этишда, албатта,
мавжуд сиёсий партиялар-
нинг роли катта.

— Инсон ҳуқуқларининг
ҳуқуқий негизини яратиш фа-
олиятимизнинг асосидир, —

деди "Адолат" СДП фракция-
си аъзоси Юсуфжон Нишо-
нов. — Инсон ҳуқуқлари
Умумжаҳон декларацияси ин-
сон ҳуқуқлари, эркинликла-
рини таъминлашда демок-
ратик принцип ва талаблар-
ни мустақамлаб қўйди, бу
соҳада бутун халқаро ҳуқуқ
тизимини шакллантиришга
муҳим туртки бўлди. Биз,
депутатлар аҳолига бунинг
мазмун-моҳиятини тушунти-
ришимиз лозим.

Қўшма йиғилишда, шу-
нингдек, Президентимиз-
нинг "Ўзбекистон Республи-
касида адвокатура институ-
тини янада ислоҳ қилиш
чора-тадбирлари тўғриси-
да"ги Фармонини ҳаётга тад-
биқ этиш билан боғлиқ дол-
зарб вазифалар ҳам кўриб
чиқилди.

— Мазкур Фармон суд-
ҳуқуқ тизимини янада либе-
раллаштириш мақсадида
қабул қилинди, — деди "Адо-

лат" СДП фракцияси аъзо-
си Худойр Маматов. — Шу-
нингдек, у фуқароларнинг
судлов ишларини юритиш-
нинг ҳар қандай босқичида
малакали юридик ёрдам
олишга бўлган ҳуқуқини му-
стақамлаб конституция-
вий нормани рўйга чиқари-
шга йўналтирилган. Шу
билан бирга, адвокатура-
нинг ташкилий мустақилли-
гини таъминлашга, уни
юқори малакали кадрлар
билан тўлдириб, адвокат-
ларнинг мустақиллиги қа-
фолатларини кучайтириш-
га қаратилган.

Мазкур масала муҳокама-
сида депутатлар адвокату-
ра институтининг янада та-
комиллаштирилиши муно-
сабати билан фракциялар
олдида турган вазифалар ху-
сусида атрофлича фикр ал-
машилди.

Фарҳод ЭСОНОВ,
"Адолат" мухбири.

ИККИ АВЛОД УЧРАШУВИ

Хотира ва қадрлаш кунини арафасида Сурхондарё вило-
яти хотин-қизлар кўмитаси, "Махалла", "Нуруний" жам-
ғармалари ҳамда "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати-
нинг вилоят бўлими кенгаши ҳамкорлигида ҳарбий қисм
ва ўқув муассасаларида, корхона ва ташкилотларда икки
авлод учрашувлари ўтказилмоқда.

Термиз шаҳрида ташкил этилган шундай учрашувда
уруш ва меҳнат фахрийлари, Термиз давлат универси-
тети талабалари ва шаҳардаги касб-ҳунар коллежлари
ўқувчилари иштирок этди. Тадбирда мамлакатимизда
аҳоли фаровонлиги йўлида кенг қўлланган ислохотлар
олиб борилаётгани, ёш авлодга алоҳида эътибор кўрса-
тилиб, ўғил-қизларнинг баркамол воёга етиши учун бар-
ча шарт-шароит яратилаётгани таъкидланди. Кексалар
бугунги тинч ва осойишта ҳаётимиз учун шукроналик
билдириб, мамлакатимизда миллий қадриятларнинг тик-
лангани ҳамда ўтганлар хотираси эъзозланаётганини мам-
нуният билан эътироф этдилар.

— Хотира, қадрлаш келажак учун, ёшларни Ватанга
муҳаббат руҳида тарбиялаш учун ҳам хизмат қилади, —
дейди Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндори,
Термиз давлат университети талабаси Азиза Шошмардо-
нова. — Боболаримизнинг юрт озодлиги учун курашларда
кўрсатган жасорат ва фидойилиги биз, ёшлар учун ибрат
мактаби вазифасини ўтайди. Қимматли ўғитлари келгуси
ҳаёт йўлимизни белгилаб олишимиз учун хизмат қилади.

Х.МАМАТРАЙИМОВ,
ЎЗА мухбири

Муносабат

ФУҚАРО МАНФААТИ УЧУН

Ўзбекистонимиз мустақилликка эришган
дастлабки кунларданок Президентимиз ташаб-
буси билан "Кучли давлатдан — кучли фуқаро-
лик жамияти сари" деган мамлакатимизнинг
сиёсий қурилиш дастурини ҳаётга тўла тадбиқ
этиш ва айнан шундай ёндашув билан фуқаро-
ларимизга ўз ҳаёти ва бутун жамият ҳаётини
бошқариш ва ташкил этишда фаол иштирок
этиш учун кенг имкониятлар яратилди.

Мазкур сиёсий қурилиш
дастурини ҳаётга тадбиқ
этишда — инсон ҳуқуқлари-
ни ҳимоя қилиш ҳамда
унинг қонуний манфаатла-
рини таъминлаш устувор

вазифа этиб белгиланди. Ва,
ислохотларни босқичма-бос-
қич амалга ошириш орқали
бу устувор вазифанинг иж-
росини таъминлаш самарали
амалга оширилмоқда.

(Давоми 2-бетда).

Бу ҳақда вилоят сессиясида гапирилган эди

ҚУРИЛИШ ИНДУСТРИЯСИ ҚАДДИНИ РОСТЛАЙДИМИ?

— Ростлаб олади ва бу юрт тараққиётини кўрсатиб туради-
ган қурилишлар қўламини кенгайтиришга хизмат қилади, —
дейди "Кристал Самарқанд" масъулияти чекланган жамият
раҳбари Жалолхон Исаев. Гап шундаки, бутун мамлакат
миқёсида бўлгани сингари Самарқанд вилоятида ҳам қури-
лиш-ободончиликлар ҳажми йилдан-йилга ортиб бормоқда.
Бироқ бинокорликдаги муҳим буюртмаларни вақтида, си-
фатли урдалаш учун қурилиш индустрияси оқсаяпти. Яъни,
замонавий темир-бетон ва бошқа зарур қурилиш жиҳозла-
рини тайёрлайдиган саноат корхоналари тараққиётдан ор-
тда қолмоқда. Шу боис, халқ депутатлари Самарқанд вило-
яти Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида давлатимиз
раҳбари ҳеч қандай қониқтирмайдиган бундай аҳолини ўзгар-
тириш, янги индустрия иншоотларини қуриш, уларнинг мо-
дий-техник базасини мустаҳкамлаш ва илғор технологиялар
билан қурилантириш масалаларини ўртага қўйган эди.

(Давоми 2-бетда).

ЭХТИРОМНИНГ ЁРҚИН ИФОДАСИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда)

Хотира ва Қадрлаш деганда биз, аввало, ўзимизни инсон сифатида англаш, одабийлик фазилатларимизни улуғлашни назарда тутамиз. Энг муҳими, бу ҳаёонли ва изтиробли сана ўрнимизга келадиган ёш авлоднинг мана шу руҳда тарбиялашга, улар қалбиде Ватан ва юрт учун ғурур ва ифтихор туйғуларини уйғотишга ҳизмат қилади...

Тасаввур қилинг, уруш арасида, 1941 йилда Ўзбекистонда 6,5 миллион киши яшаган бўлса, шундан 1,5 миллион нафари жангларда бўлган. Агар аҳоли сонидан бешикдаги чақалоқларни, ҳали ўзини туттиб олмаган, вояга етмаган ўспиринларни, қарияларни чиқариб ташласак, 50 фоиз, яъни, қўлида курул тутишга ярқли 3 миллион нафарга яқин юртдошларимизнинг тенг ярми уруш жангдорлари бўлади. Улардан 420 минг нафари она юртини қўрқолмади. 640 мингдан зиёددроги оғир жароҳатлар олди. Бедарак, ном-нишонсиз кетганлари қанча!

Биз бугун уларни хотирлар эканмиз, ўзлимизни англаш томон ҳам юз буратганимиздир. Чунки инсон хотирасиз яшай олмайди. Наинки инсон, бутун бошли миллат ёхуд халқ ҳам хотирасиз яшайди. Худди шу нуқтаи назардан миллимизга, халқимизга мансуб бундай олижаноб фазилатларни қадрлаш бугунги кун ёшларига

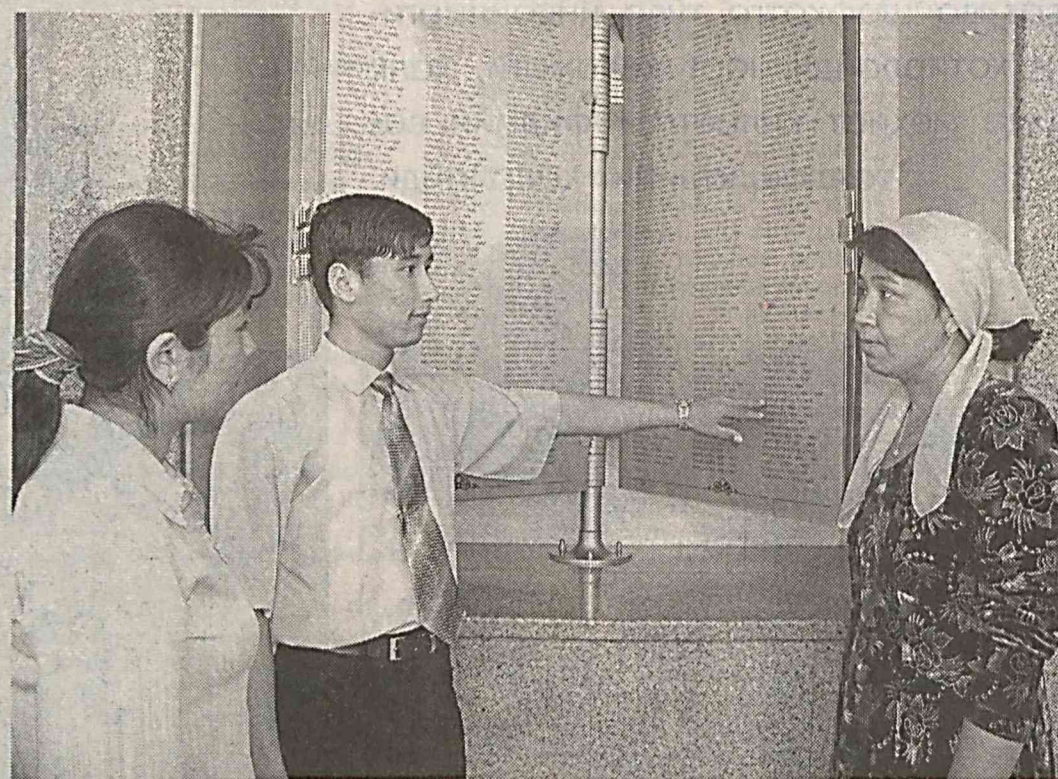
рига жуда катта маънавий сабоқ, маърифий тарбия ва ижтимоий бурчдир.

Яна бир жиҳат: неча кундирки, Хотира ва қадрлаш кунни муносабати билан жойларда уруш иштирокчилари ва фронт ортда фидойилик билан меҳнат қилган кексалардан ҳол-аҳвол сўраш, соғина-саломлар улашиш, кўнгилларини олиш каби тадбирлар давом этапти. Бу борада давлатимиз раҳбарининг ҳар йили қабул қилаётган "Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларини рағбатлантириш тўғрисида"ги Фармонлари дастуриламал бўлмоқда. Бу йил ҳам шундай бўлди. Жойлардан ўтказилаётган кенг қамровли ва мазмунли тадбирлар ана шу Фармонлар ва ҳукумати-миз ҳамхўрлиги изчил ижроси давомидир. Қолаверса, пойтахтимизда бунёд этилган Хотира майдони, майдон тўридаги мотамсара Она ҳайкали, бу ердаги муҳташам айвонларнинг қўшқлари остидаги мармар лавҳаларга битилган уруш қурбонлари рўйхати ва атрофдаги гулу гулзорлар... ҳамма-ҳаммаси Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларига бўлган иззат-иқромнинг, эъзоз-эҳтиромнинг ёрқин намунасидир.

Икки-уч кундирки, кузатиб келаман: Хотира майдонидан кеча-кундуз одамлар оёғи ўзимлайди. Бу ерда мамлакатимизнинг турли ҳудудларидан келган ёш кексаларни кўриб, гўё ўтмиш билан келажак юзлашаётганига гувоҳдек сездим ўзимни. Бе-

ихтиёр халқимизнинг Ватан, Инсон, Меҳр, Оқибат, Қадр ҳақидаги пурмаъно тушунчаларини ёдимга олдим. Хулоса қилдим, зиёратга келибдими, демак ҳар бирида Ватан туйғуси бор, Инсон-парварлик ҳиссиёти дахл, Меҳри бекиёс, Оқибати юксак! Ва яна демакки, оқибат бор экан, инсон барҳаёт, Хотира ўчмас, Қадр шўъласи чароғон!

Собир ТУРСУНОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати,
Муҳофиза ва хавфсизлик масалалари қўмитаси аъзоси.

ЧОРТОҚЛИК БОБОЛАР ҚУВОНЧИ

Пойтахтимиздаги Хотира майдонида икки отахоннинг ўйчан нигоҳи диққатини тортиди. Уларнинг ҳаёллари бугун келмаса-да, лекин суҳбатлашгим, улар ҳақида билгим келди. Секунд яқинлашдим.

Манангнинг Чортоқ туманидан келган бу икки отахон ҳушфелъ кишилар экан, узок суҳбатлашдик. — Урушни эсласам даҳшатга тушаман, — деди оғир ўйга толиб ўзини Саидбоқ ота Ўбаев деб таништиргани. — Ўша пайтларда шу кунларга етишимизни ким ўйлабди, дейсиз. Азим Тошкент марказида Хотира майдонининг барпо этилиши савобли иш бўлганига амин бўлиб турибман. Бу ерга жамик урушда шахид кетганларнинг исми ёзилган, улуғланган. Ҳозирқў ўзим билган ўн етти қуролдош биродарларимнинг исми шарифларини тойдим. Уларнинг ҳаммаси алп йигитлар эди, ёшгина йигитлар эди...

Саидбоқ отанинг кўз ёшлари эгтарлагга тизилган сув мисоли ажин тушган юзиде тарқаб кетди. Орага бироз сукут тушди. Гапиришга ботинолмай турганимда Саидбоқ отанинг шериги Муҳаммад ота сўз бошлади:

— Кишлоғимизда касб-коридан, қилаётган юмушидан баракка топаётган фермер ўғилларимиз кўп. Уларнинг тўртбеш нафари бир бўлиб, бизни шу ерга, Хотира майдонини зиёрат қилиб келиш учун юборишди. Бу хайри ишга туманимизнинг "Адолат" партияси раҳбари Баҳодир Икромов бош-қош бўлди. Барака топишсин. Бизни кузатётганларида ҳазиломуз яқинларингизни кўрасиз, дейишганди. Рост ишонқирамаганим, мана бу темир дафтардан кишлоғимиздан икки кишини — Низом ака билан Мутал акаларнинг номларини топдик. Икковлари биздан сал олдин урушга кетишганди. Мен сизга айтсам, ҳар йили 9 май кунни ҳомий ўғилларимиз ташкил этадиган дастурхон атрофида шахид кетган қуролдош дўстларимизни ёд оламиз, уларнинг руҳига бағишлаб хатми Қуръон тушураемиз...

Нуроний отахонлар билан хайр-хўшлашиб, чуқур ўйга толдим. Тинчлик-осойишталик, фаровонлик қадрига етишимиз, тириклар ҳолидан хабар олиб, ўтганларни хотирлаш нечоғлик муҳим эканини янада чуқурроқ англадим.

Сайид ОЛИМ,
"Адолат" мухбири.

ЮРТ КАМОЛИН КЎРГАН ОТАХОН

Жаҳон халқлари бошига кўп қайғу-қулфатлар солан, 50 миллиондан ортқ кишининг ёстигини қуритган Иккинчи жаҳон уруши якуни топганига ҳам 63 йил тўлди. Бу урушга Ўзбекистондан 1,5 миллион киши сафарбар этилганди.

Қашқадарё вилоятидан ҳам бу урушга қирқ мингга яқин киши сафарбар этилган бўлиб, улар орасида қаршилик Хўжақул Бобомуродов, Шоди Шоимов, Зебо Ганиева, китоблик Ғулом Аллаев ҳамда Камол Ҳалимовлар ҳам бор эди.

Она юртига эсон-омон етиб келган Камол Ҳалимов бугун ўтган кунларни хотирларкан, тинчлик, барқарор турмушнинг қадри нечоғли юксаклигини эътироф этади. 1922 йили Китоё туманидаги Бектемир қишлоғида туғилган, урушнинг бошидан охиригача иштирок этиб, бир неча бор жасорат кўрсатиб, муносиб тарзда тақдирланган отахон бугунги озод ва осойишта турмушимизни кўз қорачиқдек асраш зарурлигини, бу масъулиятли бурчини, айниқсан, ёш авлод онгига сингдириш лозимлигини таъкидлашдан чарчамайди.

Олим ҲАМРАЕВ,
Қарши Иқтисодиёт коллежи ўқитувчиси.

ФУҚАРО МАНФААТИ УЧУН

(Давоми. Бошланиши 1-бетда)

Шундан сўнг мамлакатимиз бу борада инсон ҳуқуқларининг турли соҳаларини ўзида мужассам этган 60 та ҳужжатга қўшилди ва БМТнинг инсон ҳуқуқлари соҳасидаги олти асосий халқаро шартномаси иштирокчиси айланди.

Истиқлолнинг дастлабки йилларида ҳуқуқий демократик давлатнинг пойдеворини ташкил этувчи, ўзбек давлатчилиги ривожининг тарихий тажрибаси ва аждодларимизнинг бой меросини, замонавий халқаро ҳуқуқнинг умумэътироф этилган қоидаларини ўзида мужассам этган Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва унинг нормаларида тўла мос келадиган, ҳаёти-мизнинг ижтимоий, иқтисодий, сиёсий, маънавий-маърифий каби барча соҳаларини ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиб турувчи 500 га яқин қонунлар қабул қилинди. Асосий қонимиз — Ўзбекистон Республикаси Конституциясида шахс ман-

фаати давлат манфаатидан устун этиб белгиланди, инсон, унинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатлари энг олий қадрият сифатида эътироф этилди.

Айниқса, суд-ҳуқуқ тизимида амалга оширилган босқичма-босқич ислохотлар, хусусан судларнинг иқтисодлаштирилиши, жазо тизимининг либераллаштирилиши, 2008 йил 1 январдан бошлаб мамлакатимизда ўлим жазосининг бекор қилингани, қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқининг судларга ўтказилгани инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган тадбирларнинг ёрқин самарасидир.

Яқинда матбуотда эълон қилинган Президентимизнинг "Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси қабул қилинганининг 60 йиллигига бағишланган тадбирлар дастури тўғрисида"ги Фармони мамлакатимизда инсон ҳуқуқларини тўла таъминлашни кўзлаб давлат ва жамият қурилишида амалга оширилаётган ислохотларимизнинг мантикий давоми

хисобланади, десак муболаға бўлмайди.

Фармонни ўқир эканмиз, унда Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларациясининг қоидалари Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, инсоннинг сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва маданий ҳуқуқ-эркинликларининг ишончли ҳимоя қилинишини таъминлайдиган миллий қонунчилик меъёрларида ўз ифодасини топганини тўғри ва аниқ таъкидлангани бизни янада қувонтирди.

Мазкур тарихий аҳамиятга молик фармон давлат қурилиши ва унинг тараққиёти, жамиятимизнинг демократик янгиланиши, иқтисодиётини ривожлантириш ва эркинлаштириш, қисқача айтганда, олдимизда турган вазифаларни ҳал этишда "Ислохот ислохот учун эмас, аввало инсон учун, инсон манфаатларини таъминлаш учун" деган теран маъноли фикрнинг ҳаётий ифодасидир.

Худоёр МАМАТОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати.

ҚУРИЛИШ ИНДУСТРИЯСИ ҚАДДИНИ РОСТЛАЙДИМИ?

(Давоми. Бошланиши 1-бетда)

Сессияда илгари сурилган вазифани бажариш эса соҳага алоқадор корхона ва ташкилотларни ўз фаолиятига танқидий назар билан қарашга ундамоқда. "Кристал Самарқанд" масъулияти чекланган жамият ана шундай ҳозиржавоб корхоналардан бири.

Аслини олганда, мазкур жамоа ижтимоий соҳадаги йирик қурилишлари амалга оширишда катта тажриба тўлаган, хусусан, вилоят ҳокимлигининг "Инжиниринг" компанияси буюртмаси асосида Жомбой, Пайариқ туманларида ўнга яқин янги мактаб ҳамда коллежларни барпо этишга ва ҳар сафар тендер комиссиясининг энг юқори баҳосини олишга сазовор бўла олган.

— Лекин асосийси, қурилишда рентабелликни таъминлаш, яъни фойда билан ишлаш, — дейди жамоа раҳбари Жалолхон Исаев. — Бизда эса бунинг учун ҳамма имкониятлар мавжуд.

Дарвоқе, "Кристал Самарқанд" ўз темир-бетон заводи, дурадгорлик, пайвандлаш цехларига эга. Керакли ўлчамдаги қурилиш ашёлари юқори сифат ва тезкорлик билан шу ернинг ўзида тайёрланади ҳамда корхонанинг ўз техникасида бинокорлик объектига етказилади.

— Фақат шунинг ҳисобига қурилиш танархнини ўртача 12-15 фоизга арзонлаштиришимиз, — дейди иш юритувчи Шокир Алиев. — Ва ҳар йили олинаётган даромаднинг 20-30 фоизини қурилиш техникавий янгилашга сарфлаётимиз.

Зоҳир ТўРАКУЛОВ,
"Адолат" мухбири.

Суратда: корхонанинг жонқуяр тикувчиси Муштарийбону Шермухаммедова иш устида.

"Адолат" социал-демократик партияси Самарқанд вилояти Кенгаши ташаббуси билан Қишлоқ ҳўжалиги институтида 9 май — Хотира ва қадрлаш кунига бағишланган тадбир бўлиб ўтди. Учрашувда уруш фажрийлари, ўқитувчи ва талабалар, партия фаоллари қатнашди. Иштирокчилар аждодлар хотирасини ёдга олишди, бугунги дориламон кунларга шўкроналар келтиришди.

Тадбирда уруш фажрийларига партиянинг эсдалик совгалари топширилди, улар учун байрам дастурхони ёзилди.

Анджон вилояти партия Кенгаши Анджон Давлат тиббиёт институтида "Ёшлар йили" Давлат дастури мазмун-моҳиятини тарғиб қилиш мақсадида давра суҳбатини ўтказди.

Вилоят ҳокимлиги билан ҳамкорликда ташкил қилинган тадбирда вилоят партия Кенгаши биринчи котиби, Олий Мажлис

Сенат аъзоси М.Хўжабердиев мавзуга оид маъруза қилди. У ўз сўзида "Ёшлар йили" Давлат дастурининг моҳиятини чуқур ўрганиш ҳамда ижросини изчиллик билан давом эттириш барчасини вазифаси эканини таъкидлади.

Очиқ мулоқот шаклида ўтказилган тадбирда талабалар фаол иштирок этишди.

Фаргона шаҳридаги Ёрмозор академик лицейида вилоят партия Кенгаши ва лицей раҳбарияти билан ҳамкорликда Хотира ва қадрлаш кунига бағишланган тадбир бўлиб ўтди. Унда лицей талабалари намоиш қилган сахна кўринишлари, шеър ва қўшиқлар йиғилганларга кўтаринкилик бахш этди.

Тадбир сўнггида Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ҳамда Афғон жангчиларига партия совгалари топширилди.

Урганч шаҳар партия Кенгаши 24-мактабда Хотира ва қадрлаш кунни муносабати билан тадбир ташкил қилди.

Хоразм вилояти партия Кенгаши ташаббуси билан Урганч шаҳар тиббиёт касб-хўнаро коллежида "Ёшлар йили" Давлат дастурига бағишланган давра суҳбати ташкил қилинди. Унда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари Ойша

Охунова ва Мамит Асқаров қатнашди.

Хазорасп тумани партия Кенгаши Пичоқчи қишлоғидаги умумий ўрта таълим мактаби ўқувчилари ўртасида футбол муسابқаси уюштириди.

Хива тумани партия Кенгаши томонидан Хива тиббиёт касб-хўнаро коллежидаги "Ёшлар қаноти" клуби аъзолари билан "ОИТС"из келажак сарғи" мавзусида давра суҳбати ўтказилди.

2008 йил — Ёшлар йили

ТАШАББУС ЎЗИМИЗДАН ЧИҚСИН

Жамият азалдан иқтидорли ёшларга таяниб келган. Бирок ёш авлодга ҳеч бир замонда бугунчалик юксак эътибор қаратилмаган бўлса керак. Зеро, истиқлол йилларининг ҳар бир лаҳзаси ёшлар ҳаётида алоҳида из қолдирмоқда. Айниқса, 2008 йилнинг "Ёшлар йили" деб эълон қилингани келажак авлод ҳаётида янги даврни бошлаб берди.

Хўш, ана шундай масъулиятли пайтда "Адолат" СДПнинг жойлардаги "Ёшлар қаноти" қандай ишларни олиб бормоқда? Уларнинг асосий фаолиятлари нималардан иборат? "Адолат" СДП Наманган вилояти Кенгашининг "Ёшлар қаноти" раиси Отабек Йўлдошев билан шу ҳақда суҳбатлашдик.

— "Ёшлар қаноти"нинг жорий йилдаги мақсад ва вазифалари ҳақида гапириб берсангиз...

— Жорий йилни "Ёшлар йили" деб эълон қилингани ҳар бир ёшнинг бирдек мамнун этди. Эндликда биз эзгу мақсад сари янада фаол меҳнат қилиб, ташаббускорлик билан иш олиб боришга ҳаракат қилаёмиз. Негаки, аниқ лойиҳаларимиз асосида ёшларни қўллаб-қувватлаш, уларда ҳаракатчанлик, интилиш, ташаббускорликни юзага чиқариш энг муҳим вазифамиз саналади.

— Маълумки, партия сафлариде қучли сиёсатдонлар талайгина. Улар орасида ўз билимларини ёшларга сиққидилан ўргатиш аъна-си ҳам шаклланган. Бундай хайрли ҳаракат ёшлар ҳаётида қандай ўзгариш-

ларга олиб келмоқда?

— Сиз айтган жараён худди ҳаёт давомийлигига ўхшайди. Ундаги ҳолатлар наинки назарий, балки амалий сабоқни ҳам талаб этади. Чунончи, қучли сиёсатдон ўз-ўзидан яралмайди. Бунда йиллар давомида олиб бориладиган илзанишлар муҳим ўрин тутайди.

Кузатишларимга асосланиб айтишим мумкинки, партияимиз сафларида устоз-шогирдлик аънасанеи гўё бир занжирга, бир-бирига мустаҳкам боғланган халқага қиёсаш мумкин. Бу халқа ҳимояси учун кураш ҳам аънана тусини олмақда. Лекин шундай бўлса-да, устозга бўлган муносабатини кўпроқ ёшлар шакллантиради. Чунки, ҳамма шогирд ҳам устозидан ўзишга уринади. Бунинг аҳамиятини жиҳати шуки, устоз-шогирдлик аъна-анеси спортчилар, фан ола-мида, тасвирий санъат дун-

ёсида азалий қадриятга айланиб кетган. Институти-мизда муҳандислик мактаби яратилган бўлиб, бу ерда қўллаб "Адолат"чилар тўпланди. Шунингдек, вилоят касб-хўнаро коллежларида ҳам бундай аънана янада ривожланмоқда.

— "Ёшлар қаноти" фаолиятини янада жонлантириш учун нималарга эътибор қилиш лозим?

— Ташаббус юқоридан эмас, қуйидан бўлса, бундай ҳаракатининг ишчанлиги янада ортади. Ўз навбатида катталар ҳам ёшларнинг эркин фикрлашларига хайрихоҳ бўлишлари лозим. Миллатнинг асл қиёфасини асраб қолиш биздек ёшларнинг зиммасига жуда кўп вазифалар юқлайди. Хусусан, энг муҳим бурч — бу фаоллиқни янада қучайтиришдан иборат.

Суҳбатдош:
С.АБДУРАХМОНОВ,
"Адолат" мухбири.

Тошкент туманидаги "Муруват-текс" хорижий шўба корхонасининг Ҳасанбой тикув фабрикасида айни пайтда 280 нафар хотин-қиз ҳам-жихатлида меҳнат қилишмоқда. Корхонада болалар, эркаклар ва аёллар учун трикотаж кийимлари ишлаб чиқарилаётди. Ишлаб чиқарилаётган тайёр маҳсулот сифатлиги ва арзонлиги туфайли хориждорларга манзур бўлмоқда.

ИШ ЎРИНЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

Мамлакатимизда ижтимоий-иқтисодий соҳада олиб борилаётган кенг қамровли ислохотлар ўз самарасини бермоқда. Айниқса, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, маънавий ва сервис хизмат кўрсатиш соҳаларини ривожлантиришга қаратилган чора-тадбирлар аҳоли фаровонлигини юксалтиришда муҳим ҳисса бўлиб қўшилмоқда.

Пойтахт вилоятининг Писокент туманида аҳолининг иш билан бандлиги даражасини ошириш, шу орқали аҳоли даромадларини оширишга катта эътибор қаратилмоқда.

Биргина ўтган йили аҳоли жон бошига истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажми 41085 сўми, чакана товар айланмаси 342520 сўмини, пуллик хизмат кўрсатиш 35519 сўмини

ташкил қилганининг ўзиёқ фикримиз далилидир. Бинобарин, Бандлик дастурига кўра 2125 та янги иш ўрни ташкил қилиниб, бу борадаги режа 113 фоизга бажарилди. Эътиборлиси, янги иш ўринларининг 2062 таси кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларида тўғри келди.

Жорий йилда туманда 1876 та янги иш ўрни яратиш режалаштирилган. Бунда асосий эътибор қасанчи-

лик, хизмат кўрсатиш ва сервис соҳаларини ривожлантиришга қаратилмоқда. Шу мақсадда Бандликка қўмаклашувчи жамғарма туманидан 20 миллион сўм миқдориде кредит маблағи ажратилиши белгиланган. Албатта, қўрилаган бу чора-тадбирларнинг барчаси аҳолининг тинч, осуда ва фаровон ҳаётини таъминлашга хизмат қилиши, шубҳасиз.

Б. ТОПНАЗАРОВ,
"Адолат" мухбири.

Денов туманидаги Юрчи қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежи жамоаси

Хотира ва қадрлаш кuni муносабати билан
мамлакатимиз аҳолиси ҳамда йиғин-қизларга
таълим-тарбия бераётган педагог ходимларга
бахт-саодат тилайди.

Диёримизнинг Хурлиги ва
Озодлиги абадий бўлсин!

Шофиркон тумани тиббиёт бирлашмаси жамоаси

9 май — Хотира ва қадрлаш кuni
муносабати билан барча юртдошларимизга
эзгу тилакларини изҳор этади.
Ўз ҳаётини Ватан озодлиги, бахт-саодати учун
қурбон қилган ота-боболаримиз хотираси
қалбимизда абадий яшайди.

Халқимиз соғ-саломат бўлсин!

МИРИШКОР ТУМАНИДАГИ ИҚТИСОДИЁТ КАСБ-ҲУНАР КОЛЛЕЖИ ЖАМОАСИ

Ўтганларнинг руҳини шод этмоқ,
астрофимиздаги инсонларни қадрлаш —
муқаддас бурчимиз, қолаверса, анъанага
айланган қадриятимиздир.
Шукрки, Истиқлол туфайли ана шу қадрият
қайта тикланиб, янгича маъно-мазмун касб
этаб. Ажаодларга хос бўлган саховат ва
меҳр-мурувват каби инсоний бурч
янада мустаҳкамланиб.

Юртимиз тинч,
халқимиз тотув,
турмуши
фаровон бўлсин!

МАЙ — ХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КUNI

**Ватан тинчлиги, миллат саогати
йўлида мардлик, шижоат ва
жасорат кўрсатган фидойи
Ватандошларимизга
миннатдорлик билдиради.**

Тарихий хотирасиз келажак үйүң!

ШҮҮРЧИ ТУМАНИ ТИББИЁТ
БИРЛАШМАСИ ЖАМОАСИ

**9 май — Хотира ва қадрлаш кун
муносабати билан
юртдошларимизга тинчлик,
осойишталик тилайди.**

Самарқанд вилояти
“Электр тармоқлари” ОАЖ жамоаси

Тарихимиз, қадриятларимиз ва анъаналаримиз билан узвий боғлиқ бу қутлуғ санада бутун мамлакатимиз аҳлига тинчлик, хотиржамлик ҳамда фаровонлик тилайди.

Ёш-у, кекса — барчага узоқ умр,
сиҳат-саломатлик ва фарзандлар
бахтини кўриш насиб этсин!

9
май

Ислохот ва самара

ҚИШЛОҚДА МУЛҚДОРЛАР КЎПАЙИШИ**одамлар турмуш тарзини ўзгартирмоқда****Энг муҳими, қишлоқда ҳақиқий мулкдор — ер эгаси пайдо бўлди, унинг меҳнатга муносабати, ўз ишининг натижаларидан манфаатдорлиги ортиб бормоқда.***(Президент Ислам Каримовнинг Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил якунилари ва 2008 йилнинг энг муҳим устувор вазифаларига бағишланган мажлисидаги маърузасидан.)*

Жиззах вилоятида қишлоқ хўжалик соҳасининг икки етакчи тармоғи — галлачилик ва пахтачиликни ривожлантиришда муайян ютуқларга эришилмоқда. Бу, албатта, ер ўз эгасини топгани, бошқарув тизимининг тақомиллашгани, фермерлик ҳаракатига кенг йўл очиб берилганининг самарасидир. Зотан, бугун Жиззахлик фермерлар эндиликда ер меники, унга қанча кўп меҳнат қилсам шунча кўп даромад оламан, деган мақсад ила меҳнат қилишмоқда.

2007-2008 йилда вилоятда 182 минг гектардан зиёд майдонга бошоқли дон экинлари экилди. Шундан 108 минг 672 гектари сувли, 73 минг 372 гектари лалми галла майдонлари ҳисобланади. Айни кезде 8934 нафар фермер тасарруфидоги галлазорларда сара ва мўл ҳосил етиштирилмоқда. Уруғлик чигит қадалган 107 минг пахта майдонларига ҳам агро-техник талаблар асосида иш-

лов берилмапти. Умуман, вилоят бўйича 5047 та фермер хўжалиги пахтачилик билан шугулланмоқда.

Вилоятда қишлоқ мулкдорларининг даромадлари кўпайиб, турмуш тарзи тубдан ўзгармоқда. Янги-янги иншоотлар қад ростлаб, қишлоқлар кўркига кўрк қўшмоқда. Дўстлик, Пахтакор, Мирзачўл туманларида тупроқ ва иқлим шароитига мос — "Ант-Боев", "С-6524" каби серхосил, эртапишар навлар экилаётгани ютуқларга эришишда кўл келапти. Ернинг тупроқ унумдорлигини ошириш билан боғлиқ барча агротехник тадбирлар оби-тобида олиб боришмоқда. Натижада қатор фермер хўжаликларида пахтачиликда гектар бошига ўртача 40-45 центнердан, галлачиликда 50-55 центнердан хирмон кўтарилмоқда.

Биргина Мирзачўл тумани фермер хўжаликлари мисолида оладиган бўлса, бу ердаги Нарзулла Умаров бош бўлган "Наргиза" фермер

хўжалигида дастлабки йилларда (1999 йилдан эътиборан) ерга ишлов бериш қийин бўлди. Сабаби, ўша пайтда фермер хўжалиги икки-юшми бирорта ҳайдов ёки транспорт техникалари йўқ эди. Ўша йили 93 гектар майдонда деҳқончилик қилинди. Галла ва пахта режалари қийинчилик билан бўлса ҳам ба-жарилди. Секин-аста даромадлар ҳисобидан ҳайдов техникалари сотиб олинди. Ҳозирда жамоанинг битта ҳайдов, иккита транспорт техникаси бор. Утган йили 200 гектар майдонда деҳқончилик қилган фермер 130 миллион сўм даромад олиб, соф фойда 40 миллион сўмга етди.

Фермер хўжалиги жорий йилда тадбиркорлигининг яна бир йўналиши бўйича иш бошлади. Туман "Микрокредитбанк"идан 55 миллион сўм кредит олиб, паррандачиликни ривожлантиришга жазм этди. Тошкент вилоятидаги "Нур" очик турдаги акционерлик жамиятидан 4

минг дон "Ломанд" насли товуқлар сотиб олиниб, дастлаб 10 минг товуққа мўлжалланган товуқхона қурилди. Ҳозир бу ерда қўнига 2-2,5 минг донга туҳум шартнома асосида тумандаги болалар боғчаларига етказиб берилмоқда. Келгусида Украина технологияси асосида жиҳозланган 10 минг ўринли товуқхона олиб келиш режалаштирилмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, бугунги кунда Жиззах вилоятида нафақат қишлоқ хўжалиги соҳасида, балки саноат, қурилиш жабҳаларида ҳам кўламдор ишлар жадал суръатларда давом этмоқда. Модернизация ва янги технологияларнинг кириб келиши билан хомашени қайта ишлаш қувватлари ортмоқда. Буларнинг ҳаммаси, шубҳасиз, юрт фаровонлиги ва одамлар турмуш тарзининг яхшиланишига муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

М.ИСМОИЛОВ,
«Адолат» мухбири.

"СИРФАЛИ ДЕХҚОН БОЗОРИ" ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ ЖАМОАСИ**Хотира ва қадрлаш кўни муносабати билан Ватандошларимизга сўхат-саломатлик, оилавий бахт ва фарзандлар камолтини тилайди.****Хотира уйғоқ жойда уймон-эътиқод устун бўлади.****Тинчлигимиз боқий бўлсин!****"ҚЎҚОН СИНОВ ВА СЕРТИФИКАТЛАШТИРИШ МАРКАЗИ" ДАВЛАТ КОРХОНАСИ ЖАМОАСИ****Хотира ва қадрлаш кўни муносабати билан азият юртдошларимизга тинчлик, омонлик, хонадонларига файзу барака тилайди.****Осмонимиз мусавффолиги абадий бўлсин!****МАҲСУЛОТ - ЭКСПОРТГА**

Самарқанд вилоятининг Окдарё туманида жойлашган «Ост-Фуд» Ўзбекистон-Лихтенштейн қўшма корхонаси маҳсулотлари экспорт қилина бошлади.

Корхонада асосан тола чиқитларидан тиббий-гигроскопик момик тайёрланади. Шу пайтгача ушбу ярим тайёр маҳсулот юртимиздаги корхоналарга етказиб бериларди. Энди хориждан ҳам буюртмалар тушмоқда. Жумладан, бу йил россиялик ҳамкорларга 700 минг АҚШ доллари тенг миқдорда момик

етказиб бериш бўйича шартнома имзоланди.

— Янги ускуна ва жиҳозлар ўрнатиб, маҳсулотни ўзимизда қадоклашни йўлга қўймоқчимиз, — дейди корхона раҳбари Бахтиёр Вафоев. — Бу эса даромадни ошириш ва ишлаб чиқаришни кенгайтиришга имкон беради.

Ўттиз нафардан зиёд қишлоқ ёшлар меҳнат қилаётган корхонада жорий йилнинг дастлабки чорагида ишлаб чиқарилган маҳсулот 125 тоннани ташкил этди.

(ЎзА)

ИНВЕСТИЦИЯ ҲИСОБИГА

Россиянинг Тюмень вилоятида жойлашган «Инкомнефть» акционерлик жамияти Андижондаги «Трандубител» корхонасига 150 минг АҚШ доллари миқдорида инвестиция киритди. Нефть ва газ қудуқлари қазийда фойдаланиладиган ошловчи концентратлар ишлаб чиқаришга ихтисослашган ушбу корхона кейинги йилларда иқтисодий ночор аҳволга тушиб қолган ва оқибатда банкрот деб эълон қилинганди. Россиялик ҳамкорлар томонидан киритилган маблағ эвазига корхона аввалги қувватини тиклайдиган бўлди. Ҳозирда сибирликлар томонидан ажратилган 100 миллион сўмдан зиёдроқ маблағ корхонани тубдан таъмирлашга сарфланмоқда. Яна олти миш миллион сўм корхона ускуналари учун эътиёт қисмлар харид қилишга ажратилган.

Айни вақтда алоҳида цех барпо этилиб, Россиядан келтирилган тикув дастгоҳлари билан жиҳозланди. Унинг илк маҳсулоти нефтьчилар ва газчилар учун халқ истеъмоли моллари харидорларга етиб борди.

«Туркистон-пресс».

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ ОЛТИНСОЙ ТУМАНИ ТИББИЁТ БИРЛАШМАСИ**Ватан озодлиги йўлида мардлик ва жасорат кўрсатиб, қурбон бўлган ватандошларимизни ёд этади.****Ўтганларнинг, буюк аجدодларимизнинг хайрли ишларини ёд олмоқ, қадрламоқ, эъзозу эҳтиром кўрсатмоқ халқимизнинг азалий анъаналаридан. Эъзоз қилган одам эса ҳамisha муродига етади.****Барчамизга аجدодлар руҳи мададкор бўлсин!**

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ «ПАХТАСАНОАТ» ХУДУДИЙ АКЦИЯДОРЛИК БИРЛАШМАСИ

Ватанимиз озодлиги йўлида мардлик ва жасорат кўрсатиб, қурбон бўлган юртдошларимизни ёд этади.

9
май

Дастурхонимиз тўқин,
иймонимиз бутун бўлсин,
мухтарам юртдошлар!

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК КИМЁ ХУДУДИЙ АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИ ЖАМОАСИ

Хотира ва қадрлаш кунига
Ватанимизнинг озодлиги йўлида
мардлик ва жасорат кўрсатган
фахрийларга чуқур
миннатдорчилик билдиради.

Юртимиз тинчлиги,
осмонимиз мусаффолиги
ва ҳаётимиз чароғонлиги
барқарор бўлсин!

май

Қадрият

ҚОРАКЎЛ — ПОЛВОНЛАР ЮРТИ!

Бултур қоракўллик таниқли полвон Нурмуҳаммад Юсупов фахрий курашчилар ўртасида жаҳон чемпиони бўлди.

Нурмуҳаммад Юсуповни таништиришнинг ҳолати йўқ. Шундоқ ҳам у кишини ҳамма билади, танийди. Юзма-юз танимайдиганлар ҳам орқаваротдан эшитган бўлиши аниқ. Умуман, Юсуповлар сулоласининг ўзбек курашида катта ўрни бор.

Нурмуҳаммад полвоннинг қўл сиқиш кўришиш одати бор. Бармоқларингиз бир-бирига ёпишиб кетади кўришганда. Тўғри тушунинг, у атай қилмайди, полвонга хос кўришади, холос. Нурмуҳаммад ака — хокисор инсон. Туғилган юртига содиқлиги ҳам ўзига хос. Дунёнинг қайси бурчагига йўл олмасин, Қоракўл тандирида пиширилган нон олиб кетади. Фарзандлари, қариндош-уруғлари, дўст-биродарлари билан бирга тушган суратлар альбому ҳам ҳаммаша унга ҳамроҳ.

— Қоракўлнинг арқони узун, — дейди у. — Бу арқоннинг бир учи кўнглига боғланган. Ҳар қанча узок кетманг, узилмайди. Хорижда юрганингизда атрофдаги мулоимлик, сиполик сизга сохта мулозаматдек туюлаверади, нимадир етишмаётганга ўхшайди. Нима у? Қоракўлча дадиллик, чапаниликми?.. Ахир, Фаффор полвон, Мэлс полвон, Рустам полвонлар билан ҳар куни қўл сиқиб, бел қисиб кўришишнинг ҳуморига нима етсин!

Нурмуҳаммад полвон бу туйгуларни юз бор бошидан кечирган. Минг бор кўнгли арқонини белига белбоғ қилиб қишлоғига соғинч-ла қайтган. Ахир, ҳазил эмас, қирқ йилдан зиёд у кураш гиламида орийатни, юрт гурурини дилига тугиб олишувга чиқади. Шу ор, шу гурур деб қанча-қанча юртларни кезмади, не-не чағдаст пахлавонларга рўбарў келмади. "Кекирдагинини узиб ташлайман", деган дағдағалар ҳам бўлди. Нурмуҳаммад полвон ўшанда ҳам камгаплик, босиклик билан жавоб берди:

— Буни гилам кўрсатади, оғайни! Рақиб полвон ўдагайлаб яна нимадир деди. "Бирор баҳона қилиб курашга чиқмасдан галабани менга бер демокчи, — деб ўйлади Нурмуҳаммад полвон. — Ёпирай, полвон зоти ҳам

шунақа юзсиз бўладими?"

Нурмуҳаммад полвон бошини чайқади: "Тушингни сувга айт. Мен ҳеч қандай дағдағадан кўрмайман. Сен бизнинг халқни ҳали билмайсан. Бу халқ ростни, ҳалоллиқни, дангалликни ёқтиради. Қўрқоклик уят саналади, бу юртда. Қўлингдан келса, ҳалол қилиб ол, насибангни. Мендан зўр экан, ҳалол ютди, деб ўзим айтаман. Билсанг, бизнинг Қоракўл — полвонлар юрти! Буни ҳамма билсин, сен ҳам билиб қўй!"

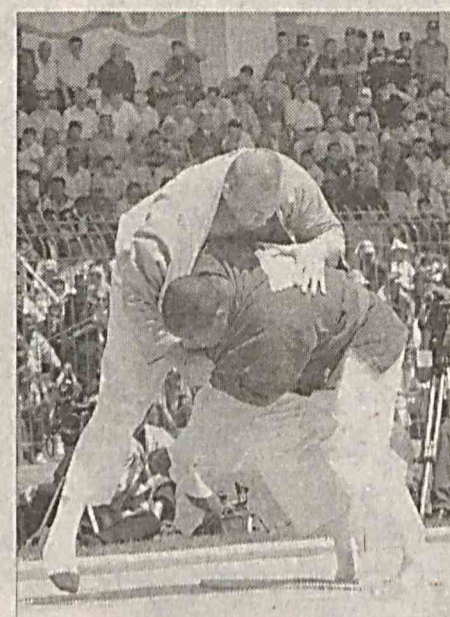
Нурмуҳаммад полвон рақибига синчиклаб разм солди, нафас олишигача кузатди. Хулоса аниқ: тўтовсиз шиддат керак. Малла полвонни чарчатиб ҳолдан тойдиргач, "ичкари кириш"га имкон бўлиши мумкин. У рақибининг икки ёқасини жуфтлаб, қафтлари орасига ўраб қисди-да, малла полвоннинг кекирдагига тиради.

— Кекирдак узишни кўрсатиб қўяйми? — деди эшитилар-эшитилмас қилиб. Тўқмоқдек мушт рақибнинг нафас йўллари бирмунча қисиб қўйди. — Эплай олсанг, кўрсат! — деди малла полвон ҳам оёғини ерга михлаб.

— Эплай олмасам, айтган шартингга кўнган бўлардим, — дадилланди Нурмуҳаммад полвон. — Осмонда нечта юлдуз санаганингни кейин айтасан!

Ҳақмининг иккала томонга ҳам оғзаки "танбех"дан сўнг кураш қайта бошланди. Нурмуҳаммад полвон қўллариини ҳаволатиб, рақиб нигоҳини бир қадар баландга қаратди. Рақиб бу алдамчи "раке"га мос тарзда лапанглаб келиб, "қопқон"га тушди. Нурмуҳаммад полвон чаққонлик билан "ичкари" кирди-да, малла полвонни товонига миндириб, оёғини ердан узди. Сўнг уни чунонам силтаб ерга урдики, малла полвон болибининг қўли баланд кўтарилаётган паллада унинг ёнида туришга ҳам ҳоли келмади.

— Шу тарикда кекирдагим омон қолган, — дейди Нурмуҳаммад полвон ўша кунларни дилкуш хотирлаб. — Ёшлик — асов от, дейдилар. Икки томон ҳам гиламга ютаман, деб чиқади. Бу учун меҳнат, заҳмат чекиш керак. Келинг, укам Қомилжон Юсуповдан эшитган бир ибратли ривоятни айтиб берай. Эмишки, Ҳиндистон подшохи кураги ер кўрмаган, номи етти иқлимга овозадор Пахлавон Маҳмудни ўз ватанига таклиф этади. Узининг номдор пахлавонлари билан кураш тушириб, томоша кўрсатмоқчи бўлади. Хоразмлик

пахлавон бу таклифни дадил туриб қабул қилади. Сафарга тараддуд қўради. У қайси юртга қадам ранжида қилса, аввало, қабристонларни зиёрат қилишга одатланган экан. Зиёратгоҳда юриб, бир макбара рўпарасида йиғлаб, Яратганга илтижо қилиб дуо ўқийётган муштдеккина кампирга кўзи тушиб қолибди. Секин қулоқ солса, кампир: "Эй худойим, боламини кураш гиламида шармисор қилмагил! Болагинам эл олдида изза бўлмасин!", деб қўкка илтижо қилаётган экан. Доно ва зукко Пахлавон Маҳмуд кампирни ўз рақибининг онаси эканлигини билиб, эртаси кўнги курашда рақибига "мағлуб" бўлибди.

Шунга қарамай, ҳинд подшохи хоразмлик полвондан илҳоси қайтмай, уни шикорга ўзи билан бирга олиб чиқибди. Учқур оҳуни тулпориди измаиз қувиб бораётган подшо кутилима-ганда тоғ ёнбағридаги харсанг тошга илиниб қолибди. Буни кўрган Пахлавон Маҳмуд подшоҳни оти билан қўшиб кўтариб, кутқариб қолибди. Подшоҳ: "Шунча кўнги бор экану, нега полвонимизга ютқазиб қўйдинг?", деб сўрабди. Шунда Пахлавон Маҳмуд нафсини жиловлый олган одам — ҳақиқий полвон, мард саналади, деган мазмунда рубоий ўқиган экан.

Қиссадан ҳисса шуки, кураш нафасат шон-шухратга элтади, балки у инсон кўнглида, руҳиятида сабр-қаноат туйғуларини улуғлайдиган, пок кечинмаларни безавол парваришлайдиган спорт тури ҳамдир.

(Давом. Бошланғич 1-белла)

Мазкур Фармон ва Қарорда мамлакатимизда мева-сабзавот, узум етиштириш ва комплекс қайта ишлашни ри-
вожлантириш, самардорли-
ги ҳамда сифатини янада
ошириш, аниқ чоғда зарур
экспорт базаси яратишнинг
энг муҳим шартлари белги-
лаб чиқилди. Тармоққа бо-
зор иқтисодиёти тамойилла-
ри ва нормаларини, шартли-
ма муносабатларини кенг
жорий этишга алоҳида эъти-
бор қаратилди. Кишлоқ ҳўжа-
лик маҳсулотларини қайта
ишлашда замонавий кичик
технологиялардан фойдала-
ниш, мавжуд корхоналарни
модернизация қилиш, икти-
сослашган фермер ҳўжалик-
ларининг қайта ишловчилар
ва хизмат кўрсатиш тўзимла-
лари билан ўзаро изчил му-
носабатларини таркиб топ-
тириш йўллари кўрсатиб ўтил-
ди. Янги бог ва узумзорлар
барпо этиш, борларининг
ҳосилдорлигини ошириш
ҳамда агроасаноат фирмала-
ри ташкил қилишдек қатор
муҳим вазифалар кун тарти-
бига қўйилди.

Дарвоқе, ҳукуматимиз ҳар
йили аҳолининг шахсий то-
морқаларида мева-сабзавот,
полиэ экзилари ва узум
етиштириш, улардан олина-
диган маҳсулот турлари ҳамда
ҳажмининг тобора кўпайтириш
орқали ички истеъмол бозо-
рини тўлдиришга жиддий
эътибор бермоқда. Мазкур
масала юзасидан Қорақалпо-
ғистон Республикаси кишлоқ
ва овулларида қатор ибратли
ишларга қўл урилди. Ҳозир
аҳоли томорқаларида мева-
сабзавот, полиэ ва узум маҳ-
сулотлари етиштириш ишла-
ри долзарб паллага кирди.

Худудларда ҳар бир ҳўжалик
да қорамол ва парранда бо-
қиш орқали қорвачилик маҳ-
сулотларини ҳам кўпайтириш
ҳамда уларни қайта ишлаш
корхоналарига етказиб бериш
юзасидан аниқ тадбирлар
ишлаб чиқилди.

Жорий йилда аҳолининг
30 минг 176 гектар томорқа
майdonлари — 4300,4 гек-
тар сабзавот, 2214,6 гектар
картошка, 3100,2 гектар по-
лиэ, 13648,5 гектар бошқо-
ли дон, 6912 гектар озуқа-
боп экзилар қилиб режалаш-
тирилди. Пахта ва галла
етиштириладиган далаларда
ҳам экан майдонлари четла-
рига сабзавот, полиэ, кар-
тошка экзилари экиш бўйи-
ча амалий ишлар бошланди.
Бу юмушларнинг бекаму-қўст

бажарилиши учун туманлар-
да идора, ташкилот ва кор-
хоналар ҳодимларидан 1367
нафар киши ёрдамга сафар-
бар этилди.
Қорақалпоғистон Респуб-
ликаси Меҳнат ва аҳолини
ижтимоий муҳофаза қилиш
вазирлигининг туманларда-
ги Бандликка қўмақлашиш
марказлари ва ижтимоий таъ-
минот бўлимлари, кишлоқ ва
овул фуқаролар йиғинлари,
тижорат банклари ҳамда
солиқ идоралари ҳодимла-
ри ҳамкорлигида аҳоли ўрта-
сида кишлоқ ҳўжалиги маҳ-
сулотлари етиштиришни
кўпайтириш йўлида уруғлик,
дархат қўчатлари ва бошқа
моддий ресурслар сотиш
йўлга қўйилди. Бандликка
қўмақлашиш марказлари
жойлардаги аҳоли ва деҳ-
он ҳўжаликларининг дала то-

тус олди. Бу йил вилоят бўйи-
ча жами 1 миллион 150 минг
тонна ноз-неъмат етиштириш
режалаштирилди. Аниқ пайт-
да бу юксак хирмонни яра-
тишда аҳоли билан бир
қаторда 7600 дан зиёд фер-
мер ҳўжаликлари ҳам фаол
иштирок этмоқда.
Тармоқ ривожига банк му-
ассасалари ҳам муносиб
ҳисса қўшмоқда. Хусусан,
банклар томонидан уруғлик
ва қўчатлар сотиб олиш учун
томорқа эгаларига 364 мил-
лион сўм ўрнига 945 милли-
он (шу жумладан, аҳолига
521 миллион) сўм кредит
берилди. Масалан, "Пах-
табанк"нинг Булоқбоши ту-
мани бўлими бугунча 78
нафар ноз-неъмат етишти-
рувчига моддий мадад
кўрсатди.
Вилоятда дала неъматла-

ДАСТУРХОН МАЪМУРЛИГИ

морқалари ҳажми, мўлжал-
ланган экан турлари, шунинг-
дек, чорва моллари ва пар-
рандалар сони ҳамда уларга
бўлган қўшимча эҳтиёжлар-
ни ҳисоб-китоб қилиб чиқ-
дилар. Тегишли банкларга
кредитлар ажратилари
учун маълумотномалар тай-
ёрланди...

Худди шундай саъй-ҳара-
катларни республикамизнинг
Андижон вилоятида ҳам қу-
затиш мумкин. Деҳқон, фермер
ҳўжаликлари, агрофирмалар,
қайта ишлаш корхоналари фа-
олиятини мувофиқлаштириш
мақсадида "Андижон мева-
узумлари" агрофирмалари
(улар 19 та) уюмчаси ташкил
этилди. Бундан ташқари,
мева-сабзавотчиликни янада
равнақ топтириш учун ҳар
туман кишлоқ ва сув ҳўжалиги
бўлимларида ишга малакали
мутахассислар жалб қилинди.

Вилоятда агрофирмалар
ҳаракати билан бог-тоқзор-
ларни янгилаш, юқори сифат-
ли мева-сабзавот, узум маҳ-
сулотлари етиштириш, кар-
тошка, сабзавот уруғчилиги-
ни изчил йўлга қўйиш, хо-
рижга экспорт қилиш, бу бо-
рада иктисослашган фермер
ҳўжаликларида амалий ёрдам
кўрсатиш юмушлари жадал

рини қайта ишловчи 11 та
корхона бор. Жорий йилда
уларда 31,2 минг тонна мева-
сабзавот ва узум маҳсулот-
лари қайта ишланиши кўзда
тутилган.

Андижон туманининг Ҳакан
кишлоғидаги "Магнолияэлит"
масъулияти чекланган жамия-
тида ишлаб чиқарилган мева
шарбатлари истеъмолчилар-
га кўпдан бўён манзур
бўлмоқда. Бу йил корхонада
ўтган йилгидан икки баравар
кўп маҳсулот тайёрланиши
режалаштирилмоқда. Бунинг
учун Қувасой шаҳридаги
"Қварц" акциядорлик жамия-
тидан 100 минг дона ишча
идишлари келтирилди. Бу
ишда "Пахтабанк"дан олинган
20 миллион сўмлик кредит
корхонага қўл келди ва асо-
сан ёшлардан иборат бўлган
22 киши муҳим иш жойлари
билан таъминланди.

Еки "Маск" Ўзбекистон-
Россия-Буюк Британия қўша
корхонасини олинг. У асо-
сан сифатли томат пастаси
тайёрлайди. Қўша корхона
жамоаси агрофирма ва фер-
мер ҳўжаликларида кўпроқ
помидор қабул қилишга эъти-
бор бермоқда. Шу асосда ту-
зилган шартномаларга кўра
шерикларга бўнак пули бе-

рилиши ҳам аллақачон
йўлга қўйилди. Андижон
шаҳридаги "Водий олтин
куз" масъулияти чекланган
жамиятида эса ўтган йили
мева шарбати ишлаб чиқа-
рувчи линиянинг ўрнатили-
ши маҳсулот сифатини ях-
шилади. Корхонада бу йил
250 миллион сўмлик мева-
сабзавот маҳсулотлари иш-
лаб чиқариш режаси бажа-
рилишига ҳозирдан замин
яратиллапти.

Мухтасар айтганда, мам-
лакатимиз Президентининг
юқорида зикр этилган
Фармон ҳамда Қарори иж-
роси йўлида бугун респуб-
ликаимизнинг барча ҳудуд-
ларида жадал сайб-ҳара-
катлар бошланди. Мақсад
— аҳолини ҳар йилгидан
кўпроқ ва сифатли мева,
сабзавотларимиз, полиэ,
узум каби маҳсулотлари-
миз билан таъминлаш,
шунингдек, шахсий
ёрдамчи, деҳқон ва фер-
мер ҳўжаликларида чорва
моллари сонини кўпайти-
ришдир. Зеро, бу мақсад
заминида шубҳасиз, аҳоли
дастурхонини маъмурлиги
қўзланган.

Даврон БЕК,
"Адолат" мухбири.

“ИККИНЧИ ҚАВАТ”ДАГИ РАҚОБАТ

ёки бир йилдан бўён “Airbus” компания-
сида давом этаётган можаро хусусида

Айни пайтда жаҳонда самолётсозлик соҳасида
“Боинг” ва Франциянинг “Airbus” компаниялари
етақчилик учун рақобатлашмоқда. Ҳозирга қадар
кўпгина давлатлар АҚШнинг “Боинг” маҳсулотлари-
га харидор эди. Аммо “Airbus” дунёда энг катта
самолёт – “А-380” йўловчи ташиш авиалайнерлари
ишлаб чиқаришни йўлга қўйиб, соҳада катта ўзга-
ришларга тўртки берди.

Бирок, завод 840 нафар
ва ундан ортиқ йўловчини
ташишга мўлжалланган “ул-
кан гигант”ни сотувга чиқар-
ди-ю, ҳаловатини йўқотди.
Тўғрироғ, бозорнинг қатъ-
ий талабларини бажариш
огир синовга айланди. Ком-
пания инкнрози “А-380” са-
молётларини ишлаб чиқари-
ш билан боғлиқ узлишлар-
лардан кейин бошланди.
“Airbus” раҳбарияти бир
қанча йирик авиаташувчи
компаниялар билан битим-
лар имзоланганига қарамай,
юқорида зикр этилган ру-
сумдаги самолётларни ўз
вақтида етказиб бера олма-
ди. “А-380”ни ишлаб чиқа-
риш муддати бир неча бор
орқага сурилди. Иқтисодиёт
ти ҳақиқий бозор муноса-
батларига асосланган дав-
латларда бундай лафзсиз-
лик кеңирилмайди. Шу та-
риқа, “Airbus”нинг қатор ну-
фузли мижозлари компания
хизматидан воз кечиб, ра-
қобатчи томонга ўтиб ке-
тишди.

Инкнрози шамоли эса
бошланган пайтлардаёқ
компания раҳбари Густав
Хумберт ишдан кетишга
мажбур бўлди. Тез орада
унинг ўрнини Кристиан
Штрёф эгаллади. Аммо
Штрёф жаноблари раҳбар-
лик лавозимига қанчалик тез
келган бўлса, шунчалик
шидат билан кетди — у ати-
ги уч ойгина ишлади, хо-
лос. Шундан кейин “Airbus”
можароларининг “кашфиёт-

чи”си бўлган Луи Галлуа бош-
лик бўлди. Айнан унинг та-
шабууси билан “Power 8”
номи билан аталган компа-
нияни қўқариш режаси иш-
лаб чиқилди. Унга кўра,
кўплаб ишчи-ҳодимларни
ишдан бўшатилиш белгиланди.
Ушанда Л. Галлуанинг оз
эмас, кўп эмас, 10 минг на-
фар ҳодимга жавоб бериш
режаси Франция тугул,
“Airbus” заводлари жойлаш-
ган Европанинг кўпгина мам-
лакатларида ҳам норозилик
уйғотди.

Демократия муҳитида тар-
бия топган европаликлар раҳ-
бар ишдан ҳайдаса, тинччи-
на кетаверишмайди. “Airbus”
раҳбарияти ўз ишчиларининг
каттагина қисмидан воз ке-
чиши ҳақидаги қарорини да-
стлаб ўтган йилнинг баҳори-
да маълум қилганди. Яқинда
ушбу қарор оммага яна бир
маротаба эълон қилинди ва
энди “Airbus”нинг турли за-
водларида ишчи-ҳодимлар
намоийш ўтказмоқда. Улар
компаниянинг “Power 8” ре-

жасидан воз кечишини талаб
қилишмоқда. Шунингдек,
Европанинг бошқа давлатла-
ридаги заводларни ёпиш
ҳақидаги қарордан ҳам но-
рози. Аммо раҳбарият ҳодим-
ларни ишдан бўшатмай ту-
риб, инкнроздан қиқиб
бўлмайдиган, деган фикрда.

Минглаб ишчини бўшатилиш
хатти-ҳаракатлари бир йил-
дан бўён давом этаётган
бўлса-да, компания ўз ре-
жасини тўлиқ амалга ошира
олмапти. Аслида шунча хо-
димлардан воз кечиш ҳо-
дидан қил суғургандай осон
кечмаслигини “Airbus”чилар
ҳам яхши билишади. Чунки
шундоқ ҳам мижозларга кеч
етказиб берилаётган само-
лётларни буюртмачиларга
олиб бориш янада ортага су-
рилиши тайин. Қолаверса,

компания штатларни қисқар-
тириш орқали 5 миллиард
долларгача маблағни иқти-
сод қилишни кўзлаган.
Бирок, бу ўринда яна бир
муҳим жиҳатни эсдан чиқар-
маслик керак: компания иш-
дан бўшатгани учун ҳар бир
ҳодимга маълум миқдорда
компенсация ҳам тўлаши за-
рур. 10 минг ҳодимга бери-
ладиган «товон пули» эса,
бир неча миллиардга етиши
аниқ. Ҳўш, бундай шароит-
да дунёнинг энг йирик авиа-
компанияси қандай йўл ту-
тади? “Airbus” энг яқин таъ-
қибчиси “Боинг”дан ўзиб ке-
тиш учун нимага эътибор
қаратади? Ушбу саволлар-
нинг жавоби бизни ҳам
қизиқтирмоқда.

Беҳбуд БОТНРОВ,
шарҳловчи.

ҲАР КҮН ТУҒИЛМАЙДИЛАР

АРМОНЛИ ВА ДАРМОНЛИ КУНЛАР

Нурмуҳаммад Юсупов беармон ку-
рашди, десак хато бўлур. Армонлари
бор унинг. Ахён-ахёнда мағлубият ала-
мига чидашига ҳам тўғри келган.

Бундан 40 йил илгари собиқ итти-
фоқ ёшлар биринчилигининг ярим фи-
налида москвалик Григорий Бутор-
скийга тенг олишга туриб ютқазиб қўй-
гани хануз ёдидан чиқмайди.

— Очқолар ҳисобиди бўлса-да, ҳалол
ютган азамат, — дея эслайди у, — Вақт-
дан ютқазган эдим-да, эссиз! Барибир
ўшанда мен уни табриклаганман.

Кувончли кунлар хотирадан кўта-
рилиши, лекин битта армон кўнгил-
да қолиши мумкин экан. Нурмуҳам-
мад полвон жаҳон чемпиони бўлиш-
ни орзулаганди. Насиб этмади. Ёш
эса ўтиб бораверди... Махаллий
ёшлар орасида самбо тарғиботи билан
қиёгини шугуллаганди, туман микё-
сидидаги ўнлаб нуфузли мусобақалар-
га бошчилиқ қилди. Эл орасида
обру-эътибор қозонди. Халқ депу-
татлари Бухоро вилояти Қонғаш де-
путатлигига сайланди. У қайси дав-
рада бўлмасин, битта саволга жавоб
беришга юраги бетламасди. Қизи-
кувачан шогирдлар эса аини шу са-
волни такрорлайверишади:

— Устоз, армонингиз борми?

Нурмуҳаммад полвон сездирмай “уф”
тортади. Нима десин, армонинг йўқ
десинми? У ҳўрсиниб оғиз жуфтлайди:

— Армоним бор: жаҳон чемпиони
бўлиш менга насиб этмади. Мен тен-
гилар кураш гиламининг тарқ этганига
анча бўлди. Мен кўнгил узоқламай-
ман. Умидли дунё дегаанлар... Усто-
зим раҳматли Жўракул ака Турсунов-
нинг “Нурми, сенинг пешонангда жа-
ҳон чемпиони бўлиш насибаси бор”,
деган сўзига хануз ишониб қолаяп-
ман. Шунинг учун машғулотни қанда
қилимаяман...

Нурмуҳаммад полвон ҳаяжонга ту-
шиб, чертиб-топиб гапирди. Полвон
ростини, билганини айтди.

Пешонасида бор экан — полвон-
нинг йўли очилди. 58 ёшида Франци-
янинг Ницца шаҳрига йўл олди. Фаҳ-
рий курашчилар ўртасида ўтказилган
жаҳон чемпионатида қаддини тик ту-
тиб кириб берди.

Нурмуҳаммад полвон ҳатто бир
пайтлар жаҳон чемпионлигига эриш-
ган машҳур рақибларидан чўчимасди.

Аввал немис ва француз полвонлари-
ни енгиб, ярим финалга йўл олди.
Эндигиси россиялик Григорий Бутор-
ский эди.

— Григорий анча улғайибди, —
кўнгилдан ўтказди Нурмуҳаммад пол-
вон. — Аммо кўринишидан чайирлиги
ўша-ўша... Бугун табриклаш навбати
Григорийники бўлади. Бугун у энгол-
майди... Қирқ йил, бу — қирқ чақирим
эмас. Мен қирқ йил армонда яшадим.
Унга “раҳмат” айтмас бўлади. Чунки
ўшанда мағлуб бўлмаганимда, балки
аллақачон курашни тарқ этган бўлар-
мидим? Уни бугун албатта енгаман!
Юрагим сезиб турибди... Бу ўз эмас,
бу — ахд. Бу қасос эмас, бу — ор эди!

Нурмуҳаммад полвон сумкасидан
суви чоған Қорақўл нонини чиқар-
ди: “Мадад бер, она тупроқ неъмат-
ти!” У нонини юз-кўзларига суртиб,
ўпди. Нурмуҳаммад полвон ҳали май-
донга тушишга вақт борлигидан фой-
даланиб, ўзи билан олиб қорақўл
суратлар тахламини варақлашга туш-
ди. Мана, шогирдлари билан туш-
ган сурат. Полвон узидан “Армонинг-
из борми?” дея сўраган боланинг
суратига тикилиб, ҳаёлан у билан
галлашди: “Қорақўлга қайтиб бор-
сам, яна ўша саволиниги берасан,
хўпми? Билиб қўй, бу гал жавобим
бошқача бўлади!” Шунда кўнгил бир
ташналик сезиб, ҳанқириб кетди. Ён
дафтарчасини олиб тез-тез варақ-
лай бошлади. Дафтарчага қорақўл-
лик шоир Рафур Қўрбоннинг шеъ-
рини кўчириб қўйган эди. У шеърни
овоз чиқариб ўқиди:

Ўзбекини Қорақўл —

Дунёча гурури бор.

Туналири ҳар қондусинг

Оқтобдай мўл нури бор.

Дўшидек доим унинг

Ҳилол турар бошида

Бахисил Аломишдек,

Юртим йўлтиг бошида.

Қорақўл йўлтигларин

Бора полвон, шер қучоқ.

Бунда тоғ йўқ, рост, лексин,

Ҳар ўғил эур бир тоғ.

Байришда яшасан ҳам,

Сотинг — Ўзбекистоним.

Мехринга ҳеч тўймаман,

Туналиган ерим — жоним.

...Буторский ҳам Нурмуҳаммад пол-
вонни таниди.

— Ўзгармасан, — деди у. — Наф-
сониятга элнинг фарзандисан-да, на-
фақага қийай дебсан-у, шаштинг ба-
ланд кўринади.

Нурмуҳаммад полвоннинг оёқ-

қўлларига мадад келди. Очқолар йи-
ғилди. Ҳар бир очко олиш осмондан
юлдуз узангдек машаққатли бўлди.
Вақт тугади. Нурмуҳаммад полвоннинг
қўли баланд кўтарилди. Буторский та-
риққа қўл чўзди, “Орамиздаги ҳисоб
баробар!”, деди у мийғида жилма-
йиб. Қирқ йиллик қадрдонлар бағир-
лашдилар.

Финал олишуви ҳам мурасасиз кеч-
ди. Нурмуҳаммад полвон ливалик жа-
ҳон чемпиони, олимпиада совриндо-
ри Витискаузинг ўткир ниғоҳларига
қарши юзма-юз турди. Яна ўша “Ар-
монингиз борми?” деган савол ёдига
тушди.

Нурмуҳаммад полвон ғойибдан кел-
ган шиддатли кучни ичига сиғдира ол-
май қолди. Витискаузинг гирдобдек
ўраб, икки оёғини бир зарб билан
“супурма” қилиб юборди. Рақиб бўй-
баста билан гиламга узала тушди.

Нурмуҳаммад Юсупов Франциядан
олтин медаль соҳиби бўлиб қайтди.
Фахрий полвонлар ўртасида жаҳон
чемпиони, деб тан олинди. Жаҳон че-
мпонлари пахлавон дейилади. Нурму-
ҳаммад Юсупов пахлавон бўлди! Қора-
қўлилик пахлавонлар кўпайди. Пахла-
вонлар ҳар кун туғилмайдилар. Қирқ
йил кутилди — бундай кун!

Эшитганлар Қорақўлга табриққа
ошиқди. Ўғил-қизлар, полвон укалар,
қариндош-уруғлар дастурхон атрофи-
да жамулхан бўлишди. Шу кун “Пол-
вонтепа” маҳалласида тандирлар
тўлиб қорақўлча ширмови н ёпи-
лди. Сўхбатларда бир сўз энг кўп так-
рорланди: — Койил!

Янги йилнинг илк кунлари Нурму-
ҳаммад полвон билан Бухорода қўриш-
дик. Бир-биримизни янги йил билан
қўтладик. Очеркни унга ўқиб бердим.

— Сўзда ҳам қудрат кўп-да. Сиз-
ларнинг ҳам бориингизга шукру, —
деди полвон.

— Энг сўнги армонингиз ҳам уш-
лаганини биламиз. Бу борада кам-
қўстингиз қолмади. Сиздан янги йил
тилакларингизни сўрамоқчиман, — де-
дим.

Қорақўллик пахлавон бир дақиқа
ўйга толиб, сўзлай кетди:

— 2008 йил — Ёшлар йилида барча
юртдошларга тинчлик тилайман.
Тани-жони соғлом одам полвондан кам
бўлмайд-да, дўстим! Насиб бўлса,
хали кўп полвон ўғлонлар туғилади бу
юртда!

Дилмурод ЖАББОР,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюмчаси аъзоси.

БАРҶАМИЗ МАСЪУМИЗ

Бугунги кунга келиб ин-
соният тараққиётга юз тут-
ди. Айни пайтда йиллар да-
вомида қилинадиган ишлар
техника ёрдамида бир зум-
да амалга оширилмоқда.
Лекин ҳаётда қанчалик ри-
вожланиб бормасин, тарақ-
қиётнинг атроф муҳитга,
табиатга бўлган таъсири
ортиб бораверган. Шу са-
бабли мутахассислар об-
хавонинг ўзгариб кетиши,
иссиқ ўлкаларда қор
ёғиши-ю, иқлимнинг ис-
иб боришини инсонларнинг
атмосферага муносабати
билан боғлашмоқда. Сано-
атнинг ривожланиши ва
огиримизни енгил қилув-
чи машиналарнинг кўпа-
йиши натижасида атмосфе-
рага кўплаб чиқиндилар
чиқаришти. Хавонинг бундай
ифлосланиши инсон сало-
матлиги ва жонли табиат
тақдирига салбий таъсир
қўрсатаётгани ҳеч кимга
сир эмас.

Мутахассисларнинг фик-
рича, ҳаво ифлосланиши-
нинг асосини ҳўжаликда
ёқилгилардан фойдаланиш,
саноат ишлаб чиқариши,
чиқиндиларнинг ёқилиши,
транспорт ҳаракати ва бош-
қалар ташкил қилмоқда. Ай-
ниқса, сўнги йилларда
хавонинг ифлосланишида
автотранспортлар салбий
рол ўйнамоқда. Буни катта
шаҳарлар ва аҳолиси зич
туманлар мисолида ҳам
қўришимиз мумкин.

Ҳаво ифлосланишига
қарши курашнинг энг
яқин ва ишончли усулла-
ридан бири биологик
яшиланишни сақлаш, яъни
тури дарахтлар ва ўсим-
ликлар ўтказишдир. Ур-
мон, тури хил боғлар,
хилбояларни кенгайти-
риш, кўчалар ёқасига ўтқа-
зилган дарахтлар сонини
кўпайтириш яқин самара
беради. Шунинг таъкидлаш
керакки, атроф-муҳитнинг
софлиги барчамизга боғ-
лиқдир. Шу сабабли халқ-
қимизнинг қон-қонига
синигиб кетган ободонлаш-
тириш ишларини янада
қонланштиришга, қўламан-
зорлантиришга катта
эътибор қаратиш муаммо-
нинг ечими бўла олади.

М.ТОЖИЕВ,
доцент.

Умуммиллий дастур амалда

Пахтачи тумани халқ таълими фидойилари таълим муассасаларида дарс машғулотларини давлат таълим стандартларига мос равишда олиб борилишига катта эътибор қаратишмоқда. Бу ёш авлоднинг маънан етук, жисмонан кучли бўлиб вояга етишига ҳисса бўлиб қўйилмоқда.

КЕЛАЖАК БУГУНДАН
БОШЛАНАДИ

Айни пайтда туман халқ таълими бўлими тасаруфидидаги 47 та умумтаълим мактабидида фаолият кўрсатаётган 2509 нафар малакали педагог 26 минг 262 нафар ўқувчи таълим-тарбия бериб келмоқда. Бундан ташқари, туман марказидан олисда жойлашган мактаб-интернатда ҳам 255 нафар ўғил-қиз фан сирларини ўрганмоқда.

— Давлат умуммиллий дастурига асосан 2004-2006 йиллар мобайнида 13 та мактабда капитал реконструкция, капитал ва жорий таъмирлаш ишлари амалга оширилди, бунинг учун 1 миллиард 292 миллион 400 минг сўм маблағ сарфланди, — дейди туман ХТБ муdiri ўринбосари Музаффар

Самандаров. — Ўтган йили эса 270 ўринли янги мактаб қурилди, 4- ва 44-мактабларда капитал реконструкция, 12-, 22-мактабларда капитал таъмирлаш, 34-, 35-мактаб биноларида жорий таъмирлаш ишлари олиб борилди. Шунингдек, умумтаълим мактабларининг 15 таси замонавий компьютер технологиялари билан тўлиқ таъминланди. Айни пайтда ўқитувчи ва мураббийларнинг педагогик малакасини оширишга ҳам эътибор бераёلمиз. Бу яхши самара бериб, таълим сифати яхшила-нишига туртки бўлаяпти.

Президентимизнинг 2006 йил 27 июлдаги «Умумтаълим мактаблари битирувчиларини академик

лицей ва касб-хунар коллежларида таълим олишлари янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида туман халқ таълими бўлими томонидан ибрат олга аризу-лик ишлар амалга ошири-ляпти. Хусусан, ўтган 2006-2007 ўқув йилида мактабларнинг 9-синфини битирган 3015 ўқувчининг 2528 нафари касб-хунар коллежлари ва академик лицейларда ўқишни давом эттираётгани умуммиллий дастур ижроси собитқадам-лик билан олиб борилаёт-ганидан далолат.

Бахтиёр ТОШНАЗАРОВ,
«Адолат» мухбири.

Истиқлолнинг дастлабки йилларидаюқ мамлакатимизда миллий қадриятларимизни тиклаш, бой маънавий меросимизни асраб-авайлаш ва эъзозлаш борасида улкан ишлар амалга оширилди. «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармасининг ташаббуси ва лойиҳаси асосида Қашкадарё вилоятининг Китоб туманида ўтказилган «Асрлар садоси» фестивали ана шу хайрли ишларнинг узвий давоми бўлди.

Китоб туманида ўтказилган бу тадбир халқ сайлига айланиб кетди

Халқ сайли учун хушманзара ва баҳаво жой — Зарафшон тоғ тизмалари этагидидаги Қоратепа адирлари танланди. Бу тоғу-тошларда улғушориларимиз — Алишер Навоий ва Захриддин Муҳаммад Бобурнинг табаррук излари қолган. Қолаверса, бир вақтлар Қайнар қишлоғида умргузаронлик қилган машҳур халқ бахшиси Абдулла шоир Нуралли ўғли дўмбира чертиб, достону-термалар айтганида сайроқи қушлар ҳам тин олиб тинглаган экан.

Илк бор ўтказилган «Асрлар садоси» фестивалида асосан фольклор дасталарининг чиқишлари, бахшилар беллашуви, концерт ва шоу дастурлар, миллий либослар фестивали, амалий санъат кўргазмалари, миллий ошпазлик маҳорати, улоқ-қураш ва бошқа миллий ўйинлар намойиш қилинди. Фестивалда фоль-

клор, театр гуруҳлари, хонандалар, муסיқчилар, раққосалар, халқ бахшилари, масҳарабозлар, дизайнерлар, мусаввирлар, амалий санъатнинг атоқли вақиллари ва кенг жамоатчиликдан иборат жами беш мингга яқин киши иштирок этди.

— Фестиваль мамлакатимизнинг асрларга татигулик аъёнлари ҳамда кўп қиррали санъати билан яқиндан танишиш имконини бериб, қолаверса, бу тадбир ўтмиш меросимиз ва аъёнларимизни ёш авлодга етказишда ҳам ўзига хос кўприк вазифасини бажарди, — дейди биз билан суҳбатда Ўзбекистон «Адолат» СДП Китоб тумани Кенгаши биринчи котиби Хосият Жабборовна. — Бахшилар айтишуви, мисгарлик, каштадўзлик, ёғоч ўймакорлиги каби хунармандчилик маҳсулотлари

кўрган кишини завқлантиради. Айниқса, иштирокчилар томонидан эллиқдан ошқ ўтов тиклангани, дастурлар ўзига хос тарзда алоҳида гузарларда уюштирилгани ҳам кўпчиликка манзур бўлди.

Ха, икки кун давом этган «Асрлар садоси» фестивали халқимизнинг оламшумул аҳамиятга эга маданияти ва санъатидан, жоиз бўлса, асрлардан садо бериб, Тадбир республикамизнинг барча вилоятларидан келган томошабинлар ва хориқлик меҳмонлар қалбида унутилмас таассурот қолдирди.

Фестиваль якунида ғолиб жамоалар турли номинациялар бўйича тақдирланди.

Комил САХАТОВ,
«Адолат» мухбири.

Суратларда: фестивалдан лавҳалар.

«АДАШГАНЛАР» — САҲНАДА

Аброр Ҳидоятлов номидаги Ўзбек Давлат драма театрида «Адашганлар» спектаклининг премьераси бўлиб ўтди. Тўлқин Қозоқбоев асарига мансуб ўшбу спектакл Ўзбекистон халқ артисти Лутфулла Саъдуллаев томонидан саҳналаштирилди.

— Жамиятдаги иллатларнинг салбий оқибатларини кўрсатиб беришга ҳаракат қилдик, — дейди режиссёр Л.Саъдуллаев. — Бу саҳна асари мустақил ҳаётга энди қадам

қўяётган ёшлар учун катта сабоқ бўлади, деб ўйлайман.

Дарҳақиқат, спектаклда гиёҳвандлик, фоҳишабозлик каби иллатларнинг салбий оқибатлари очиб ташланади. Бу йўлга кириб қолганларнинг аянчли тақдирлари ҳар қандай кишини ўйга толдиради, боғоҳликка чакиради. Спектакль қаҳрамонларининг гоҳ кулгили, гоҳ аянчли ҳолга тушиб қолишлари мушоҳада юритишга ундайди.

Гулурух ТУРДИЕВА.

ТЎРТКЎЛ ТИББИЁТ КОЛЛЕЖИ
ПЕДАГОГИК ЖАМОАСИ

Озодалик йўлида жон фидо этган
ажаодаларимизнинг хотирасини ёд этдик.
Хотира ва қадрлаш бу — инсонпарварлик
ифодаси. Инсонийлик, кишилар ўртасидаги
меҳр-оқибат барадавонлиги, айнан хотира ва
қадрият билан боғлиқдир.

Хонадонларимиздан
қут-барақа, файзу тароват
кетмасин.

9 май — Хотира ва қадрлаш куни!

Футбол

«ҚУРУВЧИ» КЕЙИНГИ БОСҚИЧДА,
«ПАХТАКОР» ЭСА...

Чоршанба кун қўшмаимизнинг қатор шаҳарлари Осиё чемпионлар лигаси гуруҳ босқичининг бешинчи тур ўйинлари бўлиб ўтди. ОФКнинг ўшбу нуфузли мусобақасида юрти-миш шарофтини ҳимоя қилаётган Тошкентнинг «Қурувчи» ҳамда «Пахтакор» жамоалари Саудия Арабистонининг «Ал-Иттиҳод» ва Кувайтнинг «Ал-Қодисия» жамоаларига қарши майдонга тушди.

Осиё чемпионлар лигасида илк бор қатнашаётган «Қурувчи»га «Ал-Иттиҳод» билан ўз майдонида бўлиб ўтган учрашув олдидан фақат галаба зарур эди. Шунингдек, агарда Эроннинг «Сепохон» жамоаси сафардаги ўйинда очко йўқотса, ҳамюртларимиз кейинги босқич масаласини муддатидан аввал ижобий ҳал этишарди. Амалда шундай бўлиб ҳам чиқди. Футболчиларимиз майдонда баҳамжияҳат-лик билан тўп суриб, 2:0 ҳисобидаги

ишончли галабага эришдилар. Боз устига, кейинги босқичга чиқиш учун даъвогарлик қилаётган эронлик футболчилар рақибларидан 2:1 ҳисобида мағлуб бўлдилар. Энди гуруҳнинг олтинчи тур баҳслари қандай якунланишидан қатъи назар, «Қурувчи» чорак финал йўлланмасига эга бўлди.

Халқаро мусобақаларда иштирок этиш бўйича катта тажрибага эга бўлган «Пахтакор» бу йил ҳам турнирнинг гуруҳ босқичини муваффақиятли ҳал эта олмади. Тўғри, футболчиларимиз «Ал-Қодисия» майдонида ёмон ўйнамади, бироқ аксарият ҳолларда омад улардан очқиқасига ўз ўтирган бўлса, айрим ҳолатларда эса учрашув ҳакамлари ҳам мезбонлар фойдасига қарор қабул қилишди. Натижада якуний ҳисоб 2:2 кўринишини олди. Бу эса «Пахтакор»ни кейинги босқич йўлланмасидан маҳрум этди.

Ойбек АБДУЛЛАЕВ.

БИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

ДУНЁДАГИ ЭНГ КИЧИК
ШАҲАР ҚАЕРДА?

Югославияда Хум деб аталган шаҳарча бор. Унда 25 киши яшайди. Ҳафтасига икки марта тушгача ишлайдиган дўкончаси бор. Бу ерга кунига битта автобус уч марта катнашайди. Икки кўча, ўн олтига ёриткич чироқ ва одамлар доимий истикомат қиладиган ўн учта уй мавжуд.

ЮПИТЕРДА БИР КЕЧА
КУНДУЗ ҚАНЧАГА ТЕНГ?

Биласиз, Ерда бир кеча-кундуз 24 соатга тенг. Ҳўш, ўзга сайёраларда-чи?

Фанда бу саволга ҳам жавоб бор: Меркурийда бир «сутка» 88 кунга тенг, Марсда 24,6 соат, Юпитерда 9,9 соат, Сатурнда 10,3 соат, Уранда 10,7 соат, Нептунда эса 15,8 соатга.

Кўхна манзиллар

“ИЛОН ЎТТИ” ДАРАСИ

Дара — тоғли ҳудудларда қаттиқ жинсларнинг юв-лиши натижасида ҳосил бўлади. Баъзида ер юзасининг ёрилиши, яъни тектоник тарзда ҳам дара пайдо бўлиши мумкин. Молгузар ва Нурота тоғлари орасидаги тоғ йўли — Жиззах вилоятидаги Санъор дарёсининг қадимий дараси ҳам, эҳтимол, ана шундай табиий йўл билан ҳосил бўлгандир.

Тарихий манбаларда қайд қилинишича, «Илон ўтти» деб номланган бу даранинг бошқа бир номи — «Темир дарвоза». Қадимий туркий номи эса «Темир қопуғ» бўлган. Ақдодларимиз Санъор дарёсининг ўшбу ҳудудда илон ҳаракати сингари эгри-бурти оқилишига ўхшатиб, бу жойга «Илон ўтти» деб ном беришган. Ўрта аср араб сайёҳлари ҳамда хитойлик муаррихлар асарларида ёзилишича, бу ердаги тоғ-тошлар туси темирга ўхшагани боис дара «Темир дарвоза» деб номланган.

Марказий Осиё географиясини ўрганган рус олими И.Мушкетовнинг маълумоти-га кўра, даранинг узунлиги олти километр, эни 120-130 метр, энг тор жойи эса 30 метрни ташкил этган. Қадимда ўшбу

ҳудудда мустаҳкам қалъа, маҳсул қоровулхона, карвонсарой, қишлоқлар, экинзорлар, боғ ва яйловлар бўлган. Қадимшунос олимларимиз кўп йиллик изла-нишлари давомида «Илон ўтти» водийсида бундан беш минг йил илгари ҳам одамлар яшагани-гини аниқлашган. Академик Абдулҳақ Муҳаммаджонов бош-чилигидаги бир гуруҳ тадқиқ-чилар «Сайхонсой» дарасидан қўра тошларга чизилган қадимги суратлар туркумини тоғиб ўрган-ганлар. Бу эса Жиззах воҳаси-да кишилик жамияти шакл-ланиши узоқ ўтмишга эга эканли-гини кўрсатади.

Тарихий манбаларда Амир Темур ва Темурийлар даври-да «Илон ўтти» дараси орқа-ли Хиндистондан Самарқанд-гача катта карвон йўли ўтгани қайд этилган. Бир ривоятда

Дарадаги қоя тошларга бир неча тарихий битиклар муҳрланган. Масалан, 1425 йилда Мирзо Улуғбек мўғул хони қўшини билан Кетмон-тепа тоғлари ёнида бўлган жангда галабага эришгани, 1517 йили Бухоро хони Абдуллахоннинг Тошкент ҳоки-ми Дарвишхон ва Дашти қишлоқ ҳукмдори Бобохон устидан қозонган галабаси таърифлари дара қоятош-ларига битилган. 1898 йили «Илон ўтти» дарасидан темир йўл ўтказилгани ҳақидаги ла-вах ҳам қояга қайд этилган.

Умуман олганда, «Илон ўтти» дараси кўп асрлик тари-хий воқеаларга гувоҳ. Шунинг учун ҳам, мана, неча асрлар-ки, ўшбу кўхна маскан ҳамон сайёҳлар назариди.

Рашид БОЙТИЛЛАЕВ.

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Қашқадарё вилояти Кенгаши жамоаси Косон тумани партия Кенгашининг биринчи котиби Махмуд Қобилова волидаси Ҳайит онанинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ADOLAT

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТА
МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ»
СДП СИЁСИЙ КЕНГАШИ

www.adolat.uz

Бош муҳаррир
Холтўра ШАҲОАТОВ

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 0018 рақами билан рўйхатга олинган

Телефонлар: қабулхона — 236-53-14; 233-40-86 (факс); котиб-б-233-41-89; «Партия ҳаёти ва сиёсат» бўлими — 236-55-64

Маъмури: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Тахрир хайъати

Дилором ТОШМУҲАМЕДОВА,
Иқбол МИРЗО,
Турсунали ҚЎЗИЕВ,
Тургунпўлат ДАМИНОВ,
Равшан ҲАЙДАРОВ,
Мамазоир ХУЖАМБЕРДИЕВ,
Исмонил САИФНАЗАРОВ,
Собир ТУРСУНОВ,

Шермат ШАМСИЕВ,
Светлана ОРТИҚОВА,
Мукаррамхон АЗИМОВА,
Жуманиёз АЛИБЕКОВ,
Камол АЛЛАЕВОВ
(Бош муҳаррир ўринбосари),
Талъат МУРОДОВ

Газета тахририят компьютер марказида саҳифалани

• «Адолат»дан кўчириб босиш фақат тахририят рухсати билан амалга оширилади.
t — Тижорат мақсади билан белгисиз.

Нашр индекси — 100

Навбатчи муҳаррир — Бахтиёр ТОШНАЗАРОВ
Навбатчи — Ўқтам ХУДОЙҚУЛОВ
Саҳифаловчи — Латифжон ТУРСУНОВ